

**ZAMÓWIENIA PUBLICZNE
W REPUBLICE CZESKIEJ**
– praktyczny przewodnik

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE
W REPUBLICE CZESKIEJ
– praktyczny przewodnik

dr Paweł Nowicki

Warszawa 2019

Zamówienia publiczne w Republice Czeskiej – praktyczny przewodnik

Autor: dr Paweł Nowicki

Redakcja: Agata Kudelska, Filip Kolmus

Recenzent: Prof. dr hab. Jan Galster

Niniejsza publikacja została sfinansowana przez Ministerstwo Rozwoju (MR) ze środków budżetu państwa.

Poglądy i opinie wyrażone przez autora publikacji nie muszą odzwierciedlać stanowiska MR oraz Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Wydawca:

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości ul. Pańska 81/83

00-834 Warszawa

www.parp.gov.pl

© Copyright by Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2019

Publikacja bezpłatna. Publikacja jest dostępna także w formie elektronicznej na portalu www.parp.gov.pl

ISBN 978-83-7633-424-0

Wydanie I

Nakład 1000

Skład, łamanie, korekta i druk: Pracownia C&C sp. z o.o.

Spis treści

Wprowadzenie	5
Rozdział I – Ogólna sytuacja rynku zamówień publicznych w Republice Czeskiej	8
1. Uwagi wprowadzające	8
2. Charakterystyka rynku zamówień publicznych w Czechach.....	10
3. Aktualna regulacja prawa zamówień publicznych	16
4. Przydatne źródła informacji o rynku zamówień publicznych w Czechach	22
Rozdział II – Udzielanie zamówień publicznych	24
1. Uwagi wprowadzające	24
2. Podstawowe zasady dotyczące udzielania zamówień publicznych.....	26
3. Tryby i procedury udzielenia zamówienia publicznego	27
3.1. Zamówienia bagatelne	29
3.2. Zamówienia podprogowe	30
3.2.1. Uproszczona procedura podprogowa.....	31
3.2.2. Prowadzenie postępowania podprogowego w trybie właściwym dla zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne	35
3.2.3. Terminy w zamówieniach podprogowych	36
3.3. Zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne	37
3.3.1. Procedura otwarta (cz. otevřené řízení)	38
3.3.2. Procedura ograniczona (cz. užší řízení).....	38
3.3.3. Procedura negocjacyjna z publikacją (cz. jednacé řízení s uveřejněním).....	39

3.3.4. Procedura negocjacyjna bez publikacji (cz. jednací řízení bez uveřejnění)	41
3.3.5. Dialog konkurencyjny (cz. soutěžní dialog).....	45
3.3.6. Partnerstwo innowacyjne (cz. inovační partnerství).....	48
3.4. Zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi – procedura uproszczona (cz. zjednodušený režim).....	49
3.5. Procedury szczególne	50
4. Przygotowanie oraz przebieg postępowania o udzielenie zamówienia	50
4.1. Wstępne konsultacje rynkowe	52
4.2. Komisja przetargowa.....	53
4.3. Podział zamówienia na części.....	53
4.4. Komunikacja zamawiającego z wykonawcami	54
4.5. Składanie dokumentów	55
4.6. Kwalifikacja podmiotowa	56
4.7. Ocena ofert	57
4.8. Umowy o zamówienie publiczne	58
Rozdział III – Środki ochrony prawnej.....	62
1. Uwagi wprowadzające	62
2. Samokontrola zamawiającego	63
3. Postępowanie odwoławcze.....	66
Zakończenie.....	70
Wykaz literatury	71

Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest funkcjonowanie rynku zamówień publicznych w Republice Czeskiej. Zasadniczo nie odbiega on swoim kształtem od rynków zamówieniowych funkcjonujących w pozostałych państwach członkowskich Unii Europejskiej, co jest przede wszystkim konsekwencją implementacji do czeskiego porządku prawnego regulacji prawa unijnego w analizowanym obszarze. Jednak prawo zamówień Unii Europejskiej jest porządkiem wielopłaszczyznowym i niejednolitym. Jego podstawowym instrumentem prawnym są dyrektywy, które są dość specyficznym źródłem tzw. prawa wtórnego Unii Europejskiej, ponieważ wiążą każde państwo członkowskie, do którego są kierowane, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawiając organom krajowym swobodę wyboru formy i środków. Zatem zadaniem dyrektyw nie jest ujednoczenie prawa, lecz jedynie jego zharmonizowanie. Decydując się na dyrektywy jako źródło unijnego prawa zamówień publicznych, prawodawca zdecydował się na użycie środka, którego celem jest harmonizacja krajowych procedur udzielania zamówień poprzez wprowadzenie niezbędnego minimum wspólnych przepisów proceduralnych¹. Dyrektywy zatem kształtują generalne ramy prawne dotyczące całego procesu udzielania zamówień publicznych². W konsekwencji systemy krajowego prawa zamówień publicznych są jedynie do siebie w większym lub mniejszym stopniu zbliżone, co przekłada się nie tylko na samą regulację prawną, lecz przede wszystkim na praktykę udzielania zamówień. W tym zakresie system zamówień

¹ Zob. P. Nowicki, *Aksjologia prawa zamówień publicznych. Pomiędzy efektywnością ekonomiczną a instrumentalizacją*, Toruń 2019, TNOiK, s. 133–134.

² Zob. J. Pawelec, *Dyrektywa 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych. Komentarz*, Warszawa 2015, C.H. Beck, s. 126.

publicznych w Republice Czeskiej nie różni się od systemów istniejących w pozostałych państwach członkowskich Unii Europejskiej, posiadając pewne swoiste, cechujące go elementy, jednocześnie w generalnym zarysie nie odbiegając od ram udzielania zamówień publicznych ustanowionych przez prawodawcę unijnego. Jak zauważymy, rynek zamówień publicznych w Czechach boryka się *de facto* z podobnymi problemami, które napotykamy w Polsce.

Publikacja została podzielona na trzy rozdziały. W pierwszym przedstawiono ogólną charakterystykę sytuacji na czeskim rynku zamówień publicznych, wskazano podstawowe regulacje prawne oraz opisano ich podstawowe założenia, a także cele. Znajdziemy w nim omówienie konstrukcji czeskiego prawa zamówień publicznych, definicję „zamówienia publicznego”, a także występujące w czeskiej praktyce najczęstsze naruszenia prawa zamówień publicznych oraz niewłaściwe praktyki. Drugi rozdział poświęcony jest praktyce udzielania zamówień publicznych. Przedmiotem analizy w nim zawartej są procedury przetargowe, z uwzględnieniem kwalifikacji przedmiotowej i podmiotowej w procesie udzielania zamówień publicznych, a także procesu oceny ofert. Opisano w nim głównie tzw. zamówienia klasyczne, zarówno te objęte reżimem czeskiego prawa zamówień publicznych, jak i zamówienia bagatelne. Ukazane zostały różnice między zamówieniami w tzw. progach unijnych oraz progu krajowym, a także praktyczne wskazania dotyczące zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi. Co prawda przedmiotem rozważań są głównie zamówienia klasyczne, jednak znajdują się w tym rozdziale także najistotniejsze informacje dotyczące zamówień sektorowych, zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa oraz koncesji na usługi lub roboty budowlane. Trzeci rozdział koncentruje się na problematyce środków ochrony prawnej. Przewiduje system odwoławczy funkcjonujący w praktyce zamówień publicznych, zarówno w trybie samokontroli zamawiającego, jak

również w pierwszej i drugiej instancji kontroli sądowej procesu udzielania zamówień publicznych.

Autor chciałby podkreślić, że istotną pomocą w trakcie opracowywania niniejszej publikacji był czeski komentarz do ustawy nr 134 z dnia 19 kwietnia 2016 r. o udzielaniu zamówień publicznych: V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv. Komentář, Praha 2016, Wolters Kluwer*. Wszelkie wskazania na wyroki czeskich sądów powszechnych lub decyzje ÚOHS – czeskiego Urzędu Ochrony Konkurencji, pochodzą z tego Komentarza, o ile nie zostało zaznaczone inaczej. Z kolei teksty ustaw i rozporządzeń pochodzą ze strony internetowej: www.zakonyprolidi.cz

Rozdział I. Ogólna sytuacja rynku zamówień publicznych w Republice Czeskiej

1. Uwagi wprowadzające

Rynek zamówień publicznych w Republice Czeskiej rozpoczął swój intensywny rozwój w połowie lat 90. XX w. Do 1995 r. czeskie prawo zamówień publicznych nie istniało jako odrębny akt prawny, a kwestie dotyczące przetargów regulowane były normami prawa budżetowego. W 1995 r. pojawiły się stosunkowo proste przepisy dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych, w postaci ustawy nr 199/1994 Coll.³, jednakże zawierały one liczne wyłączenia ich stosowania oraz preferencje dla wykonawców krajowych⁴. Dopiero akcesja Czech do Unii Europejskiej w 2004 r. wymusiła dostosowanie krajowego reżimu prawnego do *acquis communautaire* w zakresie zamówień publicznych. Dyrektywy zamówieniowe z 2004 r. implementowane zostały ustawą nr 137/2006 Coll. z dnia 14 marca 2006 r. o zamówieniach publicznych⁵. Odrębnie uregulowano kwestie koncesji na roboty budowlane i usługi,

³ *Zákon ze dne 28. září 1994 o zadávání veřejných zakázek č. 199/1994.*

⁴ Zob. H. Nowicki, P. Nowicki, *Zamówienia publiczne w wybranych państwach Unii Europejskiej*, Warszawa 2011, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, s. 33.

⁵ *Zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006.*

którym poświęcono ustawę nr 139/2006 Coll. z dnia 14 marca 2006 r. o zamówieniach koncesyjnych i procedurze koncesyjnej⁶. Obu ustawom towarzyszyły przepisy wprowadzające oraz zmieniające inne akty prawne⁷. Wskazane akty prawne zastąpiły ustawę nr 40/2004 Coll. o zamówieniach publicznych⁸, która weszła w życie w dniu 1 maja 2004 r., a więc dokładnie w momencie akcesji Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej. Mimo krótkiego okresu obowiązywania ustawa z 2004 r. była nowelizowana osiem razy, a jej praktyczne stosowanie powodowało wiele trudności⁹.

Pod rządami ustaw z 2006 r., mimo ograniczonej liczby aktów normatywnych rangi ustawowej w obszarze zamówień publicznych, czeski system zamówień publicznych oceniany był jako nadmiernie skomplikowany i zbyt kazuistyczny, a także mało klarowny dla wykonawców z innych państw członkowskich Unii Europejskiej¹⁰. Również wykonawcy krajowi nie byli zadowoleni ze stanu rynku zamówień publicznych i praktyk instytucji zamawiających¹¹. Wynikało to przede wszystkim z wysokiego stopnia sformalizowania procedur przetargowych i wprowadzania obowiązków daleko wykraczających poza wymogi przewidziane prawem unijnym¹².

⁶ *Zákon o koncesních smlouvách a koncesním řízení č. 139/2006 (koncesní zakon).*

⁷ *Zákon ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách č. 138/2006; Zákon ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím koncesního zákona č. 140/2006.*

⁸ *Zákon ze dne 17. prosince 2003 o veřejných zakázkách č. 40/2004.*

⁹ Szerzej: E. Martinicova, *Public Procurement and Public Private Partnerships in the Czech Republic*, „European Procurement & Public Private Partnership Law Review” 2007, vol. 2, nr 3, s. 174.

¹⁰ Zob. H. Nowicki, P. Nowicki, *Zamówienia...*, op. cit., s. 33.

¹¹ Szerzej: R. Krč, *Transparency Amendment of the Czech Public Procurement Act*, „European Procurement & Public Private Partnership Law Review” 2013, vol. 8, nr 4, s. 200.

¹² Zob. J. Kindl, M. Ráž, P. Hubková, T. Pavelka, *Czech Republic*, [w:] U. Neergaard, C. Jacqueson, G. S. Ølykke (eds.), *Public Procurement Law: Limitations, Opportunities and Paradoxes*, Copenhagen 2014, DJØF Publishing, s. 273–274.

Jednak w okresie dziesięciu lat, do 2016 r., ustawa o zamówieniach publicznych z 2006 r. była nowelizowana jedynie kilkanaście razy. O ile w pierwszym okresie rozwoju czeskiego prawa zamówień publicznych głównym motorem napędowym zmian była konieczność dostosowania ustawodawstwa do wymogów prawnych Unii Europejskiej, o tyle w ostatnich latach nowelizacje ustawy były głównie spowodowane dążeniem państwa do bardziej efektywnej kontroli nad wydatkami publicznymi oraz walką z korupcją¹³. Obecnie podstawowym aktem prawnym regulującym system zamówień publicznych w Republice Czeskiej jest ustawa nr 134 z dnia 19 kwietnia 2016 r. o udzielaniu zamówień publicznych (cz. *Zákon č. 134/2016 ze dne 19. dubna 2016 o zadávání veřejných zakázek*), zwana dalej „ustawą” lub „ustawą nr 134/2016 Coll.”. Mimo trzech lat funkcjonowania również i ta ustawa była kilkakrotnie nowelizowana. W konsekwencji, niektórzy przedstawiciele czeskiej doktryny prawa zamówień publicznych określają sytuację w tym obszarze w ostatnich kilkunastu latach z lekką przesadą jako „permanentną rewolucję”¹⁴.

2. Charakterystyka rynku zamówień publicznych w Czechach

Zamówienia publiczne w Czechach są dość istotnym elementem gospodarki, stanowiącym ok. 14% PKB. System zamówień publicznych jest zdecentralizowany i nie posiada żadnego mechanizmu koordynacji zamówień na szczeblu centralnym. Brak jest także centralnej jednostki zakupowej na szczeblu krajowym, w związku z czym rządowe instytucje zamawiające

¹³ Zob. J. Kindl, M. Ráž, P. Hubková, T. Pavelka, *Czech Republic*, op. cit., s. 273.

¹⁴ Ibidem, s. 275.

starają się agregować potrzeby zakupowe w drodze wspólnych postępowań o udzielenie zamówienia¹⁵. Najważniejszą instytucją odpowiedzialną za funkcjonowanie systemu zamówień publicznych jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej (cz. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*). Ministerstwo generalnie odpowiada za politykę państwa w zakresie zamówień publicznych oraz partnerstwa publiczno-prywatnego, podejmując zarówno właściwe inicjatywy legislacyjne i zapewniając odpowiednie stosowanie przepisów, jak również realizując działania o charakterze *soft-law*, polegające na dostarczaniu uczestnikom rynku zamówień publicznych praktycznych wskazówek i wytycznych w zakresie prowadzenia przetargów¹⁶. Ponadto Ministerstwo administruje tzw. systemem informacyjnym o zamówieniach publicznych (cz. *informační systém o veřejných zakázkách*), którego integralną częścią są:

- Dziennik Zamówień Publicznych (cz. *Věstník veřejných zakázek*) – zapewniający publikację ogłoszeń związanych z udzielaniem zamówień publicznych, których forma regulowana jest Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011¹⁷;
- lista kwalifikowanych (zatwierdzonych) wykonawców (cz. *seznam kvalifikovaných dodavatelů*) – jest to w zasadzie baza danych dotyczących wykonawców, które potwierdzają ich tzw. podstawowe kwalifikacje,

¹⁵ Zob. raport dotyczący Republiki Czeskiej dostępny na stronie Komisji Europejskiej pod adresem: https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/benchmarking-national-innovation-procurement-policy-frameworks-across-europe?fbclid=IwAR2KDLYJVs-77PkGX3rcyp3_UvTUnOqcrXqinZWpPW_l8JQQmafWc8jry8 (dostęp: 04.11.2019).

¹⁶ Zob. informacje w zakresie zamówień publicznych i PPP dostępne na oficjalnej stronie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej, pod adresem: <https://mmr.cz/en/Ministerstvo/Verejne%C2%A0zakazky%C2%A0a%C2%A0elektronizace> (dostęp: 4.11.2019).

¹⁷ Dz. Urz. L 296 z 12.11.2016, s. 1-146.

dotyczące braku niektórych podstaw wykluczenia (w zakresie skazania za określone przestępstwa, zaległości w płatności podatków lub składek na ubezpieczenie zdrowotne lub społeczne oraz dotyczące ewentualnej likwidacji lub upadłości wykonawcy) oraz spełnianie kryteriów kwalifikacji w zakresie zdolności zawodowej przy ubieganiu się o udzielenie zamówień publicznych. Baza jest dostępna bez ograniczeń w sposób zdalny;

- systemy certyfikowanych wykonawców (cz. *systemy certifikovaných dodavatelů, SCD*) – są to systemy, które umożliwiają wykonawcom uzyskanie ważnego certyfikatu, wydanego przez akredytowany przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego podmiot, który pozwala na udowodnienie spełniania przesłanek kwalifikacji podmiotowej lub ich części w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia. Poszczególne systemy zarządzane są przez administratorów. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zatwierdza funkcjonowanie takich systemów oraz prowadzi ich listę;
- dane statystyczne dotyczące udzielanych zamówień publicznych (cz. *Statistické údaje o veřejných zakázkách*) – jest to baza danych statystycznych pochodzących z informacji przesyłanych przez instytucje zamawiające do publikacji w Dzienniku Zamówień Publicznych, w zakresie zamówień publicznych objętych przepisami ustawy 134/2016 Coll., jednakże bez tzw. zamówień bagatelnych (cz. *veřejné zakázky malého rozsahu*);
- klasyfikacje i listy kodów (cz. *klasifikace a číselníky*) – służące jako wsparcie dla instytucji zamawiających przy wypełnianiu odpowiednich pozycji w publikowanych formularzach, np. kod kraju, kody klasyfikacji NUTS (fr. *Nomenclature des Unités territoriales statistiques*, czyli wspólnej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych) właściwe dla miejsca realizacji zamówienia publicznego lub koncesji¹⁸

¹⁸ Klasyfikacja NUTS funkcjonuje na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), Dz. Urz. L 154 z 21.6.2003, s. 1–41.

albo kody CPV (Wspólny Słownik Zamówień, stanowiący jednolity system klasyfikacji zamówień publicznych, którego celem jest standaryzacja pozycji stosowanych przez instytucje i podmioty zamawiające przy tworzeniu opisu przedmiotu zamówienia)¹⁹.

W skali kraju 25% zamówień publicznych udzielanych jest na szczeblu centralnym (administracja rządowa), 25% udzielanych jest na szczeblach regionalnym i lokalnym (administracja samorządowa), 24% zamówień publicznych udzielają tzw. podmioty prawa publicznego, natomiast pozostałe 26% to zamówienia udzielane przez inne typy instytucji zamawiających²⁰. Największym zamawiającym publicznym w Czechach jest Dyrekcja Dróg i Autostrad Republiki Czeskiej (cz. *Ředitelství silnic a dálnic ČR*).

Rynek zamówień publicznych w Republice Czeskiej boryka się jednak z problemami, które znane są również w Polsce. W ostatnich latach problemem czeskiego rynku zamówień publicznych jest malejąca konkurencja: w 2018 r. w połowie przetargów złożono tylko jedną ofertę, podczas gdy w 2015 r. takich postępowań było jedynie 34%²¹. Co ciekawe, w pewnym okresie obowiązywania poprzedniej wersji czeskiego prawa zamówień publicznych, czyli ustawy nr 137/2006 Coll. z dnia 14 marca

¹⁹ Kody CPV stosowane są na podstawie Rozporządzenia Komisji (WE) nr 213/2008 z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV (Dz. Urz. L 74 z 15.3.2008, s. 1–375).

²⁰ Zob. raport dotyczący Republiki Czeskiej dostępny na stronie Komisji Europejskiej..., op. cit., s. 1.

²¹ Zob. Raport Komisji Europejskiej: *Single Market Scoreboard. Public Procurement* za okres 01/2018–12/2018. Dostępny pod adresem: https://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/performance_per_policy_area/public_procurement/index_en.htm (dostęp: 02.11.2019).

2006 r. o zamówieniach publicznych, wprowadzono bardzo kontrowersyjny wymóg obowiązkowego (aczkolwiek z pewnymi wyjątkami) unieważniania postępowań przetargowych z tylko jedną ofertą. Na szczęście takie rozwiązania zostały wycofane²².

Jak wynika z danych czeskiego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, w okresie styczeń – wrzesień 2019 r. liczba wszczętych procedur o udzielenie zamówienia zmalała o 4% w stosunku do 2018 r.²³ Największy spadek zanotowano w zamówieniach na usługi (14% zamówień publicznych mniej w stosunku do 2018 r.) i dostawach (10% zamówień mniej w stosunku do 2018 r.). Najmniejszy spadek, bo tylko w wysokości 3%, dotknął zamówienia na roboty budowlane. W tym samym okresie liczba udzielonych zamówień zmalała o 13%.

Mimo to od 2016 r. można zaobserwować wzrost udziału w rynku zamówień publicznych przedsiębiorców zaliczanych do sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw: w 2016 r. całkowita liczba zamówień publicznych zrealizowanych przez wykonawców z sektora MŚP wynosiła 1145, w 2017 r. wzrosła do 3038, a w 2018 r. osiągnęła poziom 3715 zamówień.

²² Zob. J. Kindl, M. Ráž, P. Hubková, T. Pavelka, *Czech Republic*, op. cit., s. 276.

²³ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Statistiky veřejných zakázek v období leden – září 2019*. Tekst dostępny na stronie czeskiego Portalu Zamówień Publicznych i Koncesji pod adresem: <http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Vyrocnizpravy-a-souhrnne-udaje-o-verejnych-zakazk/Statisticke-udaje-o-verejnych-zakazkach> (dostęp: 02.11.2019). Wszystkie dane statystyczne podane w dalszej części niniejszego podrozdziału pochodzą z tego dokumentu, który został opracowany na podstawie danych wynikających z ogłoszeń publikowanych w czeskim Dzienniku Zamówień Publicznych (o ile nie zaznaczono inaczej).

Dominującym trybem udzielenia zamówienia jest tzw. procedura otwarta (cz. *otevřené řízení*), czyli odpowiednik polskiego przetargu nieograniczonego. W tym trybie w okresie od stycznia do września 2019 r. prowadzono 44% postępowań o udzielenie zamówienia, których łączna wartość stanowiła 55% wartości wszystkich zamówień. Aż 40% zamówień prowadzono w tzw. uproszczonej procedurze podprogowej (cz. *zjednodušené podlimitní řízení*), których łączna wartość stanowiła 11,15% wartości wszystkich zamówień. Na kolejnym miejscu uplasowała się procedura negocjacyjna bez uprzedniej publikacji (czyli negocjacje bez ogłoszenia, cz. *jednací řízení bez uveřejnění*) z liczbą 6,98% postępowań, stanowiących 10,62% wartości wszystkich zamówień. W trybie procedury ograniczonej (cz. *užší řízení*) prowadzono 6,91% postępowań o łącznej wartości stanowiącej 13,67% wartości wszystkich zamówień. Jedynie 1,81% postępowań prowadzono w trybie procedury negocjacyjnej z uprzednią publikacją (czyli negocjacje z ogłoszeniem, cz. *jednací řízení s uveřejněním*) – 8,53% wartości wszystkich zamówień. Tylko 0,13% postępowań prowadzone było w trybie dialogu konkurencyjnego (cz. *soutěžní dialog*), co również przełożyło się na niski udział w wartości wszystkich zamówień, na poziomie 0,54%. Ciekawostką jest próba wykorzystywania na czeskim rynku zamówień publicznych trybu partnerstwa innowacyjnego (cz. *inovační partnerství*): co prawda w 2019 r. jest to jedynie 0,03% wszystkich postępowań, jednak i tak jest to wzrost z 0,01% w 2018 r. W praktyce oznacza to, że w 2018 r. udzielono jednego zamówienia w trybie partnerstwa innowacyjnego, a w 2019 r. są to już trzy zamówienia. Udział partnerstw innowacyjnych pod względem wartości stanowi zaledwie 0,01% łącznej wartości wszystkich zamówień.

Wspominając partnerstwo innowacyjne, nie sposób nie odnieść się do realizacji innowacyjnych zamówień publicznych w Republice Czeskiej. Innowacyjność jest jednym z kluczowych elementów tzw. strategicznych

zamówień publicznych i jest wysoce pożądana przez Komisję Europejską. Jak jednak pokazują badania benchmarkingowe²⁴, czeski system zamówień publicznych pod względem implementowania rozwiązań wspierających PPI – zamówienia publiczne na innowacje (ang. *Public Procurement of Innovative solutions*) oraz PCP – przedkomercyjne zamówienia publiczne (ang. *Pre-Commercial Procurement*), plasuje się dopiero na 24 miejscu na 30 europejskich państw (państwa członkowskie Unii Europejskiej plus Szwajcaria i Norwegia), wykorzystując strategicznie innowacyjne zamówienia publiczne na poziomie 13,6%, przy europejskiej średniej na poziomie 27,4%. Dla porównania, Polska w tym samym badaniu zajęła 21. miejsce. Pozycję czeskiego rynku innowacyjnych zamówień publicznych osłabia przede wszystkim brak ustrukturyzowanej polityki państwa w tym zakresie.

3. Aktualna regulacja prawa zamówień publicznych

Podstawowym aktem prawnym regulującym system zamówień publicznych w Republice Czeskiej jest ustawa nr 134 z dnia 19 kwietnia 2016 r. o udzielaniu zamówień publicznych (cz. *Zákon č. 134/2016 ze dne 19. dubna 2016 o zadávání veřejných zakázek*), która weszła w życie z dniem 1 października 2016 r. Jest to kompleksowy akt prawny, za pomocą którego implementowano do czeskiego porządku prawnego przepisy unijnego prawa zamówień publicznych zawarte w:

²⁴ Zob. raport dotyczący Republiki Czeskiej dostępny na stronie Komisji Europejskiej..., op. cit., s. 2.

1. dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE²⁵;
2. dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2014/17/WE²⁶;
3. dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji²⁷;
4. dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje i podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającej dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE²⁸;
5. dyrektywie Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane²⁹;
6. dyrektywie Rady 92/13/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. koordynującej przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji³⁰;

²⁵ Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014, s. 65–242.

²⁶ Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014, s. 243–374.

²⁷ Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014, s. 1–64.

²⁸ Dz. Urz. UE L 216 z 20.8.2009, s. 76–136.

²⁹ Dz. Urz. UE L 395 z 30.12.1989, s. 33–35.

³⁰ Dz. Urz. UE L 76 z 23.03.1992, s. 14–20.

7. dyrektywie 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych³¹;
8. dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych³².

Ustawa z 2016 r. uchyliła obowiązujące wcześniej ustawy z 2006 r., czyli ustawę nr 137/2006 Coll. o zamówieniach publicznych oraz ustawę nr 139/2006 Coll. o zamówieniach koncesyjnych i procedurze koncesyjnej. W rezultacie w miejscu dwóch aktów prawnych, regulujących odrębnie „tradycyjne” zamówienia publiczne oraz zamówienia w formie koncesji na roboty budowlane lub usługi, prawodawca czeski zdecydował się na wprowadzenie jednego, całościowego aktu prawnego, co miało niejako stanowić wprowadzenie dalszych uproszczeń w praktyce udzielania zamówień i koncesji, jednocześnie będąc istotnym elementem kształtowania rynku partnerstwa publiczno-prywatnego. Należy również podkreślić, że celem aktualnej regulacji było nie tylko dostosowanie czeskiego prawa zamówień publicznych do reformy unijnego systemu zamówień publicznych z 2014 r., lecz również ustanowienie zasad, które zapobiegałyby korupcji, gwarantowałyby efektywne zarządzanie środkami publicznymi, szybką realizację niezbędnych inwestycji publicznych oraz uczciwą konkurencję wśród wykonawców, dążąc do dalszej redukcji wymagań administracyjnych w procesie udzielania zamówień publicznych, przy jednoczesnym zagwarantowaniu jego transparentności³³.

³¹ Dz. Urz. L 335 z 20.12.2007, s. 31–46.

³² Dz. Urz. L 133 z 6.5.2014, s. 1–11.

³³ Zob. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv. Komentář*, Praha 2016, Wolters Kluwer, s. 32–33.

Ustawa 134/2016 Coll., zgodnie z przepisem §1, swoim zakresem reguluje:

1. zasady dotyczące zamówień publicznych, w tym szczegółowe procedury poprzedzające udzielenie zamówienia publicznego,
2. obowiązki wykonawców związane z udziałem w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego i szczegółowych procedurach poprzedzających ich udzielenie,
3. publikowanie informacji dotyczących zamówień publicznych,
4. specjalne warunki dla fakturowania realizacji zamówień publicznych,
5. szczególne podstawy rozwiązania zobowiązań umownych wynikających z umów o zamówienie publiczne,
6. system informacyjny o zamówieniach publicznych,
7. system kwalifikowanych wykonawców,
8. system certyfikowanych wykonawców,
9. nadzór nad przestrzeganiem ustawy.

Pod pojęciem „zamówienia publicznego” ustawa rozumie umowy o charakterze odpłatnym zawierane między zamawiającym a wykonawcą, z których wynika zobowiązanie wykonawcy do dostawy towarów, świadczenie usług lub wykonanie robót budowlanych (§2 ust. 1).

W konsekwencji zgodnie z przepisem §2 ust. 2 ustawy zamówieniami publicznymi są zamówienia publiczne na dostawy (cz. *veřejná zakázka na dodávky*), zamówienia publiczne na usługi (cz. *veřejná zakázka na služby*), zamówienia publiczne na roboty budowlane (cz. *veřejná zakázka na stavební práce*). Co ciekawe, do grupy zamówień publicznych są zaliczane również koncesje na usługi (cz. *koncese na služby*) oraz koncesje na roboty budowlane (cz. *koncese na stavební práce*). Należy jednak podkreślić, że taka klasyfikacja koncesji jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Z drugiej strony za udzielenie zamówienia publicznego nie jest uznawane zawarcie umowy, która ustanawia stosunek pracy lub inny podobny stosunek. W rozumieniu czeskiego prawa zamówieniem publicznym nie będzie również umowa kreująca współpracę między instytucjami zamawiającymi w udzielaniu zamówień, jednakże tylko w określonych w ustawie przypadkach. W rezultacie zamówienia in-house oraz ustanowienie współpracy publiczno-publicznej nie są zamówieniami publicznymi w rozumieniu ustawy.

Pojęcie „zamówienia publicznego” było przedmiotem licznego orzecznictwa sądowego. Przykładowo Sąd Okręgowy w Brnie w wyroku z dnia 2 lutego 2011 r. (sprawa nr 62 Ca 25/2009-159)³⁴ wskazał, że z definicji legalnej zamówienia publicznego wynika sześć warunków, które muszą być spełnione kumulatywnie. Po pierwsze, zamówienie publiczne tworzy stosunek umowny pomiędzy zamawiającym a wykonawcą lub wykonawcami. Po drugie, przedmiotem zamówienia publicznego są dostawy, usługi lub roboty budowlane. Po trzecie, instytucja zamawiająca żąda realizacji przedmiotu umowy w ramach zamówienia publicznego. Po czwarte, wykonawca ma zrealizować przedmiot umowy. Po piąte, wykonawca żąda wynagrodzenia za realizację przedmiotu umowy, które – i to jest szósty warunek – musi być zapłacone przez zamawiającego. Spełnienie kumulatywne wszystkich sześciu przesłanek przesądza o tym, że dane zobowiązanie jest zamówieniem publicznym. Oczywiście warunek dotyczący przedmiotu umowy, a także sposobu wynagradzania wykonawcy powoduje, że powyższe wyliczenie nie ma zastosowania do koncesji na usługi lub roboty budowlane.

³⁴ Wyrok dostępny na stronie Najwyższego Sądu Administracyjnego w Brnie (cz. *Nejvyšší správní soud*): www.nssoud.cz. Zob. J. Kindl, M. Ráž, P. Hubková, T. Pavelka, *Czech Republic*, op. cit., s. 277.

Ustawa zgodnie z §1 lit. a) reguluje swoim zakresem także nadzór nad rynkiem zamówień publicznych. Na podstawie §248 ust. 1 ustawy organem powołanym do nadzorowania zgodności udzielanych zamówień z przepisami prawa zamówień publicznych jest Urząd Ochrony Konkurencji (cz. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže*, w skrócie „ÚOHS”³⁵). Urząd Ochrony Konkurencji, będący organem administracji państwowej, nadzoruje zamówienia publiczne od samego początku ich funkcjonowania, czyli od 1995 r. Obecnie podstawą podejmowanych działań jest ustawa nr 134/2016 Coll. Dla wykonawców z innych państw członkowskich Unii Europejskiej źródłem cennych informacji mogą być raporty z kontroli zamówień publicznych przeprowadzanych przez Urząd Ochrony Konkurencji, w szczególności jeśli chodzi o przykłady działań instytucji zamawiających niezgodnych z prawem i polityką zamówień publicznych w Republice Czeskiej. Jak wynika z raportu za 2018 r. sporządzonego przez Urząd Ochrony Konkurencji³⁶, do najczęstszych naruszeń prawa zamówień publicznych lub przykładów złych praktyk należą:

- ustalanie dyskryminacyjnych i nieproporcjonalnych warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia,
- opisywanie przedmiotu zamówienia w sposób niejasny i nieprecyzyjny,
- formułowanie żądań w opisie przedmiotu zamówienia nieproporcjonalnych do potrzeb zamawiającego,
- brak reakcji instytucji zamawiających na sprzeciwy lub zarzuty wykonawców bądź niewłaściwe lub niekompletne załatwianie tych spraw,
- niezgodne z prawem stosowanie procedur negocjacyjnych bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu,
- niezgodne z prawem dzielenie przedmiotu zamówienia,

³⁵ Oficjalna strona internetowa dostępna pod adresem: <https://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html> (dostępna również w wersji anglojęzycznej).

³⁶ *ÚOHS – Office for the Protection of Competition Annual Report 2018*, s. 21.

- udzielanie zamówień poza ustawą o zamówieniach publicznych w sytuacji, w której instytucja zamawiająca była zobowiązana do jej zastosowania.

Wskazane naruszenia wynikają z analiz dokonanych w trakcie 383 postępowań administracyjnych podjętych w 2018 r. przez Urząd Ochrony Konkurencji, przede wszystkim w przetargach na roboty budowlane, usługi w sektorze zdrowia oraz usługi IT, organizowanych głównie przez instytucje zamawiające na szczeblu samorządowym (gminy), centralnym (jednostki rządowe) oraz zamawiających sektorowych. Decyzje ÚOHS mogą być zaskarżane do sądów administracyjnych.

Poza ustawą nr 134/2016 Coll. przepisy mające zastosowanie w systemie zamówień publicznych możemy również znaleźć w innych aktach prawnych. Przykładem mogą być przepisy dotyczące ochrony konkurencji, prawo finansów publicznych czy też ustawa o rejestrze umów publicznych.

4. Przydatne źródła informacji na temat rynku zamówień publicznych w Republice Czeskiej

Najwięcej aktualnych informacji dotyczących funkcjonowania czeskiego systemu zamówień publicznych znajdziemy na stronach internetowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego – www.mmr.cz/cs/Uvod. Jednak najważniejszy adres to:

www.portal-vz.cz

czyli adres portalu internetowego dotyczącego zamówień publicznych i koncesji (cz. *portal o veřejných zakázkách a koncesích*). Jest on istotny przede wszystkim dlatego, że w jego ramach funkcjonuje opisywany wcześniej, prowadzony przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego system informacyjny o zamówieniach publicznych (cz. *informační systém o veřejných zakázkách*).

Rozdział II. Udzielanie zamówień publicznych

1. Uwagi wprowadzające

Pomimo swojego kompleksowego charakteru ustawa nr 134/2016 Coll. o udzielaniu zamówień publicznych nie jest nadmiernie rozbudowana. Jest ona podzielona na 15 części, obejmujących łącznie 279 przepisów. Układ ustawy wygląda następująco:

1. część pierwsza: przepisy ogólne (cz. *Obecná ustanovení*, przepisy od §1 do §32),
2. część druga: podstawowe przepisy dotyczące udzielania zamówień publicznych (cz. *Základní ustanovení o zadávacích řízeních*, przepisy od §33 do §51),
3. część trzecia: przepisy właściwe dla zamówień podprogowych (cz. *Podlimitní režim*, przepisy od §52 do §54),
4. część czwarta: przepisy właściwe dla zamówień o wartości powyżej progów unijnych (cz. *Nadlimitní režim*, przepisy od §55 do §128),
5. część piąta: procedura uproszczona (cz. *Zjednodušený režim*, przepis §129),
6. część szósta: procedury szczególne (cz. *Zvláštní postupy*, przepisy od §130 do §150),
7. część siódma: procedura udzielania zamówień sektorowych (cz. *Postup pro zadávání sektorových veřejných zakázek*, przepisy od §151 do §173),
8. część ósma: procedura udzielania koncesji (cz. *Postup pro zadávání koncesí*, przepisy od §174 do §186),

9. część dziewiąta: szczególne zasady udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (cz. *Zvláštní pravidla pro zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany nebo bezpečnosti*, przepisy od §187 do §209),
10. część dziesiąta: przepisy wspólne (cz. *Společná ustanovení*, przepisy od §210 do §223),
11. część jedenasta: przepisy regulujące system informacyjny o zamówieniach publicznych (cz. *Informační systém o veřejných zakázkách*, przepisy od §224 do §232),
12. część dwunasta: przepisy regulujące system certyfikowanych wykonawców (cz. *Systém certifikovaných dodavatelů*, przepisy od §233 do §240),
13. część trzynasta: przepisy zabezpieczające przed nieprawidłowymi praktykami instytucji zamawiających (cz. *Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele*, przepisy od §241 do §272),
14. część czternasta: przepisy przejściowe i końcowe (cz. *Přechodná a závěrečná ustanovení*, przepisy od §273 do §277),
15. część piętnasta: przepis regulujący wejście w życie ustawy (cz. *Účinnost*, przepis §279).

Podkreślenia jednak wymaga, że ustawa 134/2016 Coll., mimo swojej małej objętości, nie jest do końca przejrzysta. W ustawie zdarzają się liczne odesłania do poszczególnych jej części, konkretnych artykułów oraz wyjątki od zasad uregulowanych w innej części tego aktu. Stąd też wielokrotnie należy odnosić się do różnych przepisów ustawy, uregulowanych w jej poszczególnych częściach.

2. Podstawowe zasady dotyczące udzielania zamówień publicznych

W myśl przepisu §6 ust. 1 i 2 ustawy podstawowymi zasadami udzielania zamówień publicznych w Czechach są: zasada transparentności, zasada proporcjonalności, zasada równego traktowania wykonawców oraz zakaz dyskryminacji. Rozumienie tych zasad wynika przede wszystkim z orzecznictwa, które jest zbieżne z interpretacją prezentowaną przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jak i z polską judykaturą. Czeskie sądy wskazują, że powyższe zasady mają zastosowanie do całości obszaru regulacji ustawy³⁷, podkreślając jednocześnie, że zasada transparentności wykracza poza ramy postępowania o udzielenie zamówienia, obowiązując również na etapie po zakończeniu postępowania, co wyraża się w odpowiednim dostępie do informacji o udzielonych zamówieniach³⁸. Oczywiście, udzielanie zamówień publicznych musi się również odbywać zgodnie z przepisami prawa. Zapewnienie zgodności z przepisami prawa w procesie udzielania zamówień publicznych jest podstawowym i nadrzędnym obowiązkiem zamawiającego, determinującym realizację innych wartości prawa zamówień publicznych, jak chociażby uczciwa konkurencja³⁹. W tym celu ustawa reguluje również środki ochrony prawnej, które mogą być inicjowane zarówno przez wykonawców, jak i z urzędu. Ustawa przewiduje także możliwość samokontroli zamawiającego i konwalidacji błędów wynikających z naruszenia przepisów czeskiego prawa zamówień publicznych, bez konieczności wszczęcia postępowania odwoławczego.

³⁷ Tak: wyrok Sądu Okręgowego w Brnie z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. 62 Af 1/2011.

³⁸ Tak: wyrok Sądu Okręgowego w Uście nad Łabą z dnia 25 kwietnia 2012 r., sygn. 15 Ca 89/2009.

³⁹ P. Nowicki, *Aksjologia...*, op. cit., s. 171.

3. Tryby i procedury udzielenia zamówienia publicznego

Ustawa 134/2016 Coll., zgodnie z przepisem §3, przewiduje następujące rodzaje trybów udzielania zamówień publicznych:

1. uproszczoną procedurę dla zamówień o wartości poniżej progu (tzw. uproszczona procedura podprogowa, cz. *zjednodušené podlimitní řízení*),
2. przetarg nieograniczony (tzw. procedura otwarta, cz. *otevřené řízení*),
3. przetarg ograniczony (tzw. procedura ograniczona, cz. *užší řízení*),
4. procedura negocjacyjna z publikacją (cz. *jednací řízení s uveřejněním*),
5. procedura negocjacyjna bez publikacji (cz. *jednací řízení bez uveřejnění*),
6. dialog konkurencyjny (cz. *soutěžní dialog*),
7. partnerstwo innowacyjne (cz. *inovační partnerství*),
8. procedurę koncesyjną (cz. *koncesní řízení*),
9. procedurę udzielenia zamówienia z zastosowaniem uproszczonych przepisów (cz. *řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu*).

Pod względem wartości szacunkowej przedmiotu zamówienia ustawa 134/2016 Coll. wyróżnia trzy rodzaje zamówień:

1. zamówienia bagatelne (zamówienia „małej skali”, cz. *veřejná zakázka malého rozsahu*) – uregulowane w §27 ustawy. Są to zamówienia, których wartość jest równa lub niższa niż 2 000 000 koron czeskich (obecnie ok. 340 000 zł), w przypadku zamówień na usługi lub dostawy lub 6 000 000 koron czeskich (obecnie ok. 1 020 000 zł), w przypadku zamówień na roboty budowlane;
2. zamówienia podprogowe (cz. *podlimitní veřejná zakázka*) – zdefiniowane w §26 ustawy. Są to zamówienia, których wartość szacunkowa przekracza wartość zamówień bagatelnych, lecz jest niższa niż wyrażona w koronach czeskich równowartość kwot, od których

uzależniony jest obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (czyli niższa niż wartość tzw. progów unijnych)⁴⁰.

⁴⁰ W chwili obecnej wartość tzw. progów unijnych wynika z: rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/2365 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień (Dz. Urz. UE L 337 z 19.12.2017, s. 17 – w zakresie zamówień klasycznych); rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/2364 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień (Dz. Urz. UE L 337 z 19.12.2017, s. 19 – w zakresie zamówień sektorowych); rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/2366 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień (Dz. Urz. UE L 337 z 19.12.2017, s. 21 – w zakresie koncesji na roboty budowlane lub usługi); rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2367 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień (Dz. Urz. UE L 337 z 19.12.2017, s. 22 – w zakresie zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa). Podkreślenia wymaga, że wskazane progi zostaną zmienione z dniem 1 stycznia 2020 r., na podstawie: rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/1827 z dnia 30 października 2019 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów dotyczących koncesji (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, s. 23); rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/1828 z dnia 30 października 2019 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, s. 25); rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/1829 z dnia 30 października 2019 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, s. 27); rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/1830 z dnia 30 października 2019 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, s. 29). Przeliczenie równowartości progów na waluty państw członkowskich nastąpi zgodnie z Komunikatem Komisji „Równowartość progów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE (2019/C 370/01). Wartości progowe w przeliczeniu na korony czeskie reguluje obecnie rozporządzenie 172/2016 z dnia 11 kwietnia 2016 r. (cz. *Nářízení*

3. zamówienia ponadprogowe (cz. *nadlimitní veřejná zakázka*) – zamówienia określone w §25 ustawy. Są to zamówienia, których wartość szacunkowa jest równa lub przekracza wyrażoną w koronach czeskich równowartość kwot, od których uzależniony jest obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (czyli zamówienia, których wartość jest równa lub przekracza wartość progów unijnych).

3.1. Zamówienia bagatelne

Jak już wskazano, zgodnie z §27 ustawy zamówienia bagatelne (dosłownie: zamówienia „małej skali”, cz. *veřejná zakázka malého rozsahu*) są to zamówienia, których wartość jest równa lub niższa niż 2 000 000 koron czeskich, w przypadku zamówień na usługi lub dostawy lub 6 000 000 czeskich koron, w przypadku zamówień na roboty budowlane. Zamówienia bagatelne w zasadzie nie są objęte przepisami ustawy 134/2016 Coll., która poświęca im jedynie przepisy §27 i §31. Jak wynika z przepisu §31, przy udzielaniu zamówień małej skali zamawiający nie są zobligowani do stosowania procedur przetargowych w rozumieniu przepisów ustawy, jednakże są zobowiązani stosować podstawowe zasady udzielania zamówień publicznych, wskazane w §6, tzn. zasadę transparentności, równego traktowania, zakaz dyskryminacji oraz zasadę proporcjonalności. Ustawa nie określa jednak, w jaki sposób w praktyce owe zasady mają być przestrzegane⁴¹. Jak wynika z licznych kontroli przeprowadzonych przez ÚOHS, udzielanie zamówień bagatelnych nie oznacza działań bez żadnej procedury, zamawiający powinien bowiem

vlády o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek).

⁴¹ Zob. R. Krč, *Czech Republic. New Public Procurement Act*, *European Procurement & Public Private Partnership Law Review* 2017, vol. 12, nr 4, s. 453.

dokonać wyboru wykonawcy w ramach transparentnej procedury, która w obiektywny sposób zapewniłaby konkurencję i równe traktowanie, gwarantując przejrzyste zarządzanie środkami publicznymi⁴².

Podobne rozwiązanie czeski ustawodawca przewidział dla koncesji na usługi lub roboty budowlane. W ich przypadku próg bagatelności wynosi 20 000 000 czeskich koron – jeśli wartość koncesji jest równa lub poniżej wskazanego progu, zamawiający nie ma obowiązku stosowania procedur wynikających z ustawy (§ 178).

Należy podkreślić, że w doktrynie czeskiego prawa zamówień publicznych sformułowano pogląd, że nawet udzielając zamówień „małej skali”, zamawiający mogą procedować wg przepisów dla zamówień podprogowych, jak również dla zamówień, których wartość szacunkowa jest równa lub przekracza tzw. progi unijne, pod warunkiem że od momentu wszczęcia postępowania będą przestrzegać norm przypisanych do konkretnego reżimu ustawowego⁴³. Takie działanie ma swoje umocowanie w przepisie §24 ustawy. Trzeba jednak pamiętać, że ma to swoje konsekwencje: w przypadku przyjęcia reguł właściwych dla bardziej restrykcyjnego reżimu w momencie wszczęcia postępowania, zamawiający nie może zmienić ustalonych reguł w trakcie jego przebiegu.

3.2. Zamówienia podprogowe

Zamówienia podprogowe (cz. *podlimitní veřejná zakázka*), czyli zamówienia, których wartość szacunkowa przekracza wartość zamówień bagatelnych,

⁴² Decyzja ÚOHS z dnia 18 września 2013 r., sygn. ÚOHS-S399/2013/VZ-17886/2013/521/Dra.

⁴³ Zob. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon...*, op. cit., s. 147.

lecz jest niższa niż wyrażona w koronach czeskich równowartość tzw. progów unijnych, są zasadniczo uregulowane w części trzeciej ustawy pt. *Podlimitní Režim*.

W przypadku zamówień podprogowych instytucja zamawiająca może dokonać wyboru procedury udzielenia zamówienia, a w zasadzie reżimu prawnego, który będzie jej postępowanie regulował.

3.2.1. Uproszczona procedura podprogowa

Po pierwsze, zgodnie z §52 lit. a) ustawy, zamawiający może zastosować tzw. **uproszczoną procedurę podprogową** (cz. *zjednodušené podlimitní řízení*). Taka możliwość nie dotyczy jednak zamówień na roboty budowlane, których wartość szacunkowa przekracza kwotę 50 000 000 czeskich koron. Podstawową normą regulującą uproszczoną procedurę podprogową jest §53 ustawy. W przypadku wyboru sposobu procedowania wg reguł uproszczonej procedury podprogowej zamawiający może:

1. opublikować ogłoszenie o zamówieniu na swoim profilu, zapraszając do składania ofert zasadniczo nieograniczoną liczbę wykonawców;
2. wysłać zaproszenie do składania ofert jedynie do niektórych wykonawców, jednakże w takim przypadku liczba zaproszonych wykonawców nie może być mniejsza niż 5.

Niezależnie od wyboru jednego z powyższych rozwiązań, złożone w postępowaniu oferty nie podlegają negocjacjom. Jak wskazuje się w doktrynie czeskiego prawa zamówień publicznych, wynika to z samej natury procedury uproszczonej, w ramach której, czy to w odpowiedzi

na ogłoszenie, czy też na zaproszenie, wykonawcy po prostu składają ofertę, co faktycznie kończy proces przetargowy⁴⁴.

Ogłoszenie o zamówieniu, jak również zaproszenie do składania ofert w uproszczonej procedurze przetargowej muszą obligatoryjnie zawierać przynajmniej elementy wskazane w załączniku nr 6 (część A) do ustawy, tzn.:

1. dane identyfikujące instytucję zamawiającą,
2. dane dotyczące dostępu do dokumentacji przetargowej,
3. termin składania ofert,
4. określenie sposobu składania ofert wraz ze wskazaniem języka, w jakim oferta musi być sporządzona,
5. wymagania dotyczące kwalifikacji wykonawcy wraz ze wskazaniem żądanych dokumentów na ich potwierdzenie,
6. kryteria oceny ofert.

Dokumentację przetargową zamawiający zobowiązany jest opublikować na swoim profilu i udostępniać ją przez cały okres składania ofert.

W zakresie dokumentów zamówienia oraz kryteriów oceny ofert w ramach uproszczonej procedury przetargowej stosuje się przez analogię przepisy właściwe do zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne (przepisy §96–§100). Zastosowanie znajdują więc przepisy obowiązujące w procedurze unijnej dotyczące udostępniania dokumentów, przeprowadzenia wizji miejsca realizacji zamówienia, wyjaśniania treści dokumentacji przetargowej, zmiany lub uzupełnienia dokumentacji oraz zmiany stosunku obligacyjnego wynikającego z zawartej umowy o zamówienie publiczne (odpowiednik instytucji modyfikacji umowy

⁴⁴ Zob. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon...*, op. cit., s. 331.

w polskim systemie zamówień publicznych). Ponieważ jest to jednak uproszczona procedura przetargowa, zamawiający nie musi przestrzegać terminów zastrzeżonych dla wyjaśniania treści dokumentacji oraz przeprowadzania wizji miejsca realizacji zamówienia, które obowiązują w procedurze unijnej. Uzasadnione jest to większą elastycznością procedury uproszczonej oraz chęcią zagwarantowania jej szybszego przebiegu.

W przypadku uproszczonej procedury przetargowej, zgodnie z przepisem §53 ust. 4 ustawy, wykonawcy co do zasady składają dokumenty dotyczące spełniania warunków udziału w postępowaniu w kopii razem z ofertą, jednakże mogą je zastąpić złożeniem Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia. JEDZ jest zatem honorowany zarówno w postępowaniach unijnych, jak i w postępowaniu o wartości poniżej progów unijnych. W przypadku wykazywania spełnienia wymogów tzw. podstawowej kwalifikacji (uregulowanej w §74 ustawy), dotyczącej obligatoryjnych podstaw wykluczenia, jak i warunków udziału w zakresie kwalifikacji zawodowych (§77 ust. 1 ustawy), wykonawca musi wykazać ich spełnienie nie później niż 3 miesiące przed datą złożenia oferty. Ponadto w uproszczonej procedurze przetargowej zamawiający może zastrzec w dokumentacji przetargowej, że informacje o wykluczeniu wykonawców lub informacje o wyborze wykonawcy opublikuje na profilu instytucji zamawiającej. Jeśli tak zrobi, to uznaje się, że z chwilą opublikowania wskazanych informacji na profilu wykonawcy się z nimi zapoznali. Innymi słowy ustawodawca czeski przyjął domniemanie prawne, że z chwilą publikacji wskazane informacje docierają do wykonawcy. W praktyce powoduje to, że zamawiający, stosując omawiane rozwiązanie, nie jest zobowiązany do wysyłania powiadomień o wykluczeniu lub informacji o wyborze wykonawcy do poszczególnych uczestników postępowania o udzielenie zamówienia. Z drugiej strony, jeśli zamawiający nie zastosuje §53 ust. 5 ustawy, czyli nie zastrzeże opisywanego prawa

w dokumentacji przetargowej, to nadal jest uprawniony do opublikowania wskazanych informacji na swoim profilu, jednakże nie istnieje wtedy domniemanie, że zostały one przekazane wykonawcom, którzy uczestniczyli w postępowaniu o udzielenie zamówienia⁴⁵. Oznacza to, że nawet dokonanie takiej publikacji nie zwalnia zamawiającego z bezpośredniego powiadomienia poszczególnych zainteresowanych uczestników postępowania o podjętych działaniach. Jeśli zamawiający zdecyduje się unieważnić prowadzone postępowanie, jest zobowiązany opublikować decyzję o unieważnieniu postępowania na swoim profilu w ciągu 5 dni roboczych od momentu podjęcia decyzji o unieważnieniu postępowania.

W uproszczonej procedurze podprogowej kwestie proceduralne związane ze złożeniem oferty, a następnie dokonaniem otwarcia i oceny ofert, nie są uregulowane. Ustawa wskazuje natomiast, że na zasadzie analogii znajdują zastosowanie przepisy właściwe dla postępowań o wartości równej lub przewyższającej progi unijne (przepisy od §107 do §110 oraz od §114 do §120). Oznacza to, że w ramach uproszczonej procedury podprogowej oferty mogą być składane zarówno w formie pisemnej, jak i w formie elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej określonych przez zamawiającego. Wykonawca w przetargu może złożyć tylko jedną ofertę. Co więcej, jeśli wykonawca złożył ofertę w danym postępowaniu, to nie może występować jako podmiot trzeci, umożliwiając spełnienie warunków w ofercie innego wykonawcy w tym samym postępowaniu (§107 ust. 4 ustawy). Gdyby taka sytuacja miała miejsce, wykonawca zostanie wykluczony. Jeśli wykonawca złoży w postępowaniu kilka ofert, samemu lub razem z innymi wykonawcami, również zostanie wykluczony z postępowania na podstawie przepisu §107 ust. 5 ustawy.

⁴⁵ Zob. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon...*, op. cit., s. 334.

3.2.2. Prowadzenie postępowania podprogowego w trybie właściwym dla zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne

Po drugie, zgodnie z §52 lit. b) ustawy, zamawiający może zdecydować o przeprowadzeniu postępowania w trybie właściwym dla zamówień publicznych o wartości powyżej progów. W tym przypadku zamawiający, co do zasady, zmuszony jest procedować zgodnie z przepisami zawartymi w czwartej części ustawy, dotyczącej przepisów właściwych dla zamówień o wartości powyżej progów unijnych (cz. *nadlimitní režim, przepisy od §55 do §128*). Postępowanie takie różni się jednak od typowego przetargu dla zamówień w progach unijnych. Przede wszystkim zamawiający może procedować z uwzględnieniem trybu negocjacji z ogłoszeniem w sytuacji, w której nie spełnia przesłanek wymaganych do jego zastosowania, określonych w §60 ustawy. Jedyną przesłanką w takim przypadku jest więc wartość szacunkowa zamówienia, która pozwala na prowadzenie postępowania w progu krajowym. Jest to więc rozwiązanie analogiczne do przyjętego w Polsce. Ponadto zamawiający może zastosować negocjacje bez ogłoszenia jedynie wtedy, gdy nie jest możliwe udzielenie przedmiotowego zamówienia w ramach uproszczonej procedury podprogowej (cz. *zjednodušené podlimitní řízení*), zgodnie z przepisem §53 ustawy, z uwagi na brak wystarczającego czasu. W takim przypadku zamówienie publiczne musi pierwotnie spełniać przesłanki do procedowania w trybie uproszczonej procedury podprogowej, jednak istnieje pilna potrzeba jego udzielenia.

3.2.3. Terminy w zamówieniach podprogowych

Zamówienia podprogowe posiadają także własną regulację dotyczącą terminów, która znajduje zastosowanie nawet w przypadku ich udzielania w trybach właściwych dla zamówień publicznych o wartości powyżej progów. Zgodnie z §54 ustawy termin składania ofert w przypadku procedury podprogowej nie może być krótszy niż 11 dni roboczych od wszczęcia postępowania. Jeśli zamawiający zdecyduje się przeprowadzić postępowanie w jednym z trybów właściwych dla zamówień publicznych o wartości powyżej progów, to w przypadku zastosowania trybu przetargu nieograniczonego termin składania ofert nie może być krótszy niż 15 dni roboczych od wszczęcia postępowania dla zamówień na usługi lub dostawy oraz 20 dni roboczych od wszczęcia postępowania dla zamówień na roboty budowlane. Jednakże jeśli zamawiający opublikował wstępne ogłoszenie informacyjne, które zostało wysłane do publikacji w okresie od 16 dni roboczych do 12 miesięcy poprzedzających datę wysłania do publikacji ogłoszenia o zamówieniu, termin 20 lub 15 dni roboczych może być skrócony o 5 dni roboczych.

Termin nie krótszy niż 15 dni roboczych obowiązuje również w przypadku zgłoszenia wniosku o udział w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem, złożenia ofert wstępnych w postępowaniu prowadzonym w trybie negocjacji z ogłoszeniem oraz złożenia oferty w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu ograniczonego (§54 ust. 3 ustawy).

3.3. Zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne

Zasady udzielania zamówień publicznych, których wartość szacunkowa jest równa lub przekracza tzw. progi unijne, zostały uregulowane w czwartej części ustawy 134/2016 Coll. Trybami podstawowymi dla zamówień ponadprogowych są procedura otwarta oraz procedura ograniczona, ponieważ ich zastosowanie nie wymaga od zamawiającego spełnienia żadnych dodatkowych przesłanek. Zamawiający może również zastosować procedurę negocjacyjną z publikacją, negocjacje bez ogłoszenia, dialog konkurencyjny lub partnerstwo innowacyjne, jeśli zrealizuje określone ustawowo podstawy stosowania tych trybów, przy czym, jak wskazuje się w czeskiej doktrynie prawa zamówień publicznych, najczęściej zalecanym trybem prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia jest procedura otwarta, którą może zastosować dowolna instytucja zamawiająca⁴⁶.

Z praktycznego punktu widzenia należy pamiętać, że przepisy części czwartej ustawy, co do zasady dotyczące udzielania zamówień, których wartość szacunkowa jest równa lub przekracza tzw. progi unijne, mają również zastosowanie, przynajmniej częściowo, przez analogię do postępowań podprogowych. Dotyczy to w szczególności przepisów regulujących procedurę otwarcia ofert oraz oceny ofert, które zostaną omówione poniżej.

⁴⁶ I. Macek, R. Derková, D. Bartoň, K. Košťál, E. Marečková, P. Zatloukal, *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*, Nakladatelství Leges 2017, s. 214.

3.3.1. Procedura otwarta (cz. *otevřeně řízení*)

Procedura otwarta, czyli odpowiednik polskiego przetargu nieograniczonego, to tryb udzielenia zamówienia, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu ofertę może złożyć Nielimitowana liczba wykonawców. W trybie tym niemożliwe jest negocjowanie treści złożonych ofert. Oznacza to, że zarówno oferta, jak i zawarte w niej dane nie mogą być w żaden sposób zmieniane albo modyfikowane po upływie terminu składania ofert, poza wskazanymi w przepisie §46 ustawy przypadkami składania wyjaśnień lub uzupełniania oferty⁴⁷. Termin składania ofert nie może być krótszy niż 30 dni od wszczęcia postępowania. Jeśli jednak zamawiający nie dopuszcza możliwości składania ofert za pomocą środków komunikacji elektronicznej, termin składania ofert musi być wydłużony o 5 dni. W niektórych przypadkach termin składania ofert może być również skrócony do 15 dni, jeśli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi. Co istotne, dokumenty potwierdzające kwalifikację wykonawców (czyli dokumenty podmiotowe) są składane razem z ofertą.

3.3.2. Procedura ograniczona (cz. *užší řízení*)

Procedura ograniczona, czyli odpowiednik polskiego przetargu ograniczonego, to tryb, w którym w ogłoszeniu o zamówieniu zamawiający zaprasza nieograniczoną liczbę wykonawców do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a następnie, po dokonaniu oceny kwalifikacji podmiotowej wykonawców zaprasza wybranych wykonawców do składania ofert. Wszczęcie postępowania może się również odbyć poprzez wstępne ogłoszenie informacyjne, zgodnie z przepisem §58

⁴⁷ Zob. I. Macek, R. Derková, D. Bartoň, K. Košťál, E. Marečková, P. Zatloukal, *Zákon...*, op. cit., s. 215.

ust. 2 ustawy. W tym trybie również zamawiający nie może negocjować z wykonawcami treści złożonych ofert. Zamawiający musi zagwarantować wykonawcom przynajmniej 30 dni na złożenie wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a następnie nie mniej niż 25 dni na złożenie ofert. Termin ten wydłuża się o 5 dni w przypadku, gdy zamawiający nie pozwala na składanie ofert za pomocą środków elektronicznych. W niektórych przypadkach, tzn. na wniosek wszystkich uczestników postępowania lub w sytuacji wystąpienia jakiejś nagłej potrzeby, termin na składanie ofert może być skrócony do 10 dni. W przypadku nagłej potrzeby zamawiający może także skrócić do 15 dni termin na składanie wniosków o dopuszczenie udziału w postępowaniu.

3.3.3. Procedura negocjacyjna z publikacją (cz. *jednací řízení s uveřejněním*)

Procedura negocjacyjna z publikacją, będąca odpowiednikiem polskiego trybu negocjacji z ogłoszeniem (czyli jest to tzw. procedura konkurencyjna z negocjacjami zgodnie z art. 29 dyrektywy 2014/24/UE), została uregulowana w przepisach §60–§62 ustawy. Zamawiający może wszcząć postępowanie o udzielenie zamówienia w tym trybie, jeśli spełniony jest przynajmniej jeden z warunków określonych w przepisie §60 ustawy. Zgodnie z jego treścią zamawiający może zastosować tryb procedury negocjacyjnej z publikacją, jeśli:

1. potrzeby zamawiającego nie mogą zostać spełnione bez dostosowania już dostępnych rozwiązań,
2. realizacja zamówienia obejmuje rozwiązania projektowe lub rozwiązania innowacyjne,
3. zamówienie nie może zostać udzielone bez wcześniejszych negocjacji z uwagi na szczególne okoliczności dotyczące charakteru,

- stopnia złożoności lub struktury prawnej i finansowej, związanych z przedmiotem zamówienia,
- zamawiający nie może ustalić warunków technicznych w oparciu o dokumentację techniczną zgodnie z przepisem §90 ust. 1 i 2 ustawy.

Ponadto zamawiający może wszcząć postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie procedury negocjacyjnej z publikacją, jeśli unieważnił poprzednie postępowanie, prowadzone w trybie procedury otwartej lub ograniczonej, na podstawie §127 ust. 1 ustawy, tzn. w sytuacji, gdy w tym postępowaniu prowadzonym w trybie procedury otwartej nie wpłynęła żadna oferta lub gdy w postępowaniu prowadzonym w trybie procedury ograniczonej nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Termin na złożenie wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie może być krótszy niż 30 dni od wszczęcia postępowania, natomiast termin składania ofert wstępnych nie może być krótszy niż 25 dni od przesłania zaproszenia do ich składania. Oferty wstępne podlegają negocjacom, aczkolwiek zamawiający może zastrzec sobie prawo w dokumentacji przetargowej do udzielenia zamówienia na podstawie ofert wstępnych. W takiej sytuacji zamawiający nie jest zobowiązany do przeprowadzenia negocjacji. Ustawa nie przewiduje żadnego konkretnego terminu, który wyznacza zamawiający na złożenie ostatecznych ofert, wskazując jedynie, że taki termin ma być „rozsądny”. Jak wskazuje się w doktrynie czeskiego prawa zamówień publicznych, w praktyce oznacza to, że zamawiający powinien uwzględnić wszelkie zmiany, które zaszły w trakcie negocjacji ofert wstępnych⁴⁸. W konsekwencji termin „rozsądny” powinien dawać realną możliwość wykonawcom

⁴⁸ Zob. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon...*, op. cit., s. 395.

przygotowania ofert ostatecznych, na podstawie których może im zostać udzielone zamówienie publiczne.

3.3.4. Procedura negocjacyjna bez publikacji (cz. *jednací řízení bez uveřejnění*)

Procedura negocjacyjna bez publikacji (tzn. negocjacje bez ogłoszenia) została uregulowana w przepisach §63–§67 ustawy. Jej zastosowanie jako trybu udzielenia zamówienia jest jednak warunkowe, uzależnione od spełnienia przesłanek wskazanych w §63 ust. 1 ustawy. Jeśli w poprzednio prowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia w trybie procedury otwartej, procedury ograniczonej lub uproszczonej procedury podprogowej, w której:

1. nie złożono żadnych ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu,
 2. złożone oferty nie były zgodne z opisem przedmiotu zamówienia (nie spełniały wymagań zamawiającego w tym zakresie), lub
 3. wykonawcy nie spełnili warunków udziału w postępowaniu,
- zamawiający może przeprowadzić postępowanie w trybie negocjacji bez ogłoszenia.

Zamawiający może również zastosować ten tryb w sytuacji, w której zamówienie może zostać wykonane wyłącznie przez określonego wykonawcę, z uwagi na to, że:

1. przedmiot zamówienia dotyczy realizacji wyjątkowego dzieła sztuki lub wykonania,
2. z przyczyn technicznych nie istnieje konkurencja (na rynku właściwym dla przedmiotu zamówienia), lub
3. jest to konieczne do ochrony praw wyłącznych, w tym praw własności intelektualnej.

Przesłanki opisane powyżej, uregulowane w §63 ust. 3 ustawy, zbliżają przedmiotowy tryb do polskiego trybu zamówienia z wolnej ręki, który w istocie, z perspektywy regulacji unijnych, jest formą negocjacji bez ogłoszenia, prowadzonych z jednym wykonawcą. Należy jednak podkreślić, że zamawiający może zastosować negocjacje bez ogłoszenia z jednym określonym wykonawcą z uwagi na przyczyny techniczne lub konieczność ochrony praw wyłącznych jedynie w sytuacji, w której nie jest możliwe udzielenie zamówienia w żadnym innym trybie oraz zamawiający nie ustalił kryteriów udzielenia zamówienia publicznego w celu eliminacji lub ograniczenia konkurencji. Są to dwa dodatkowe warunki opisane w przepisie §63 ust. 4 ustawy, które muszą być spełnione łącznie. W doktrynie pojawiają się jednak stanowiska, zgodnie z którymi zamawiający nie musi działać w celu eliminacji lub ograniczenia konkurencji: wystarczy bowiem, żeby ograniczenie konkurencji było wynikiem, przykładowo, jego braku wystarczającej wiedzy w zakresie rynku właściwego dla przedmiotu zamówienia⁴⁹.

Kolejną sytuacją, która uzasadnia zastosowanie negocjacji bez ogłoszenia, jest przypadek, gdzie jest to konieczne z uwagi na pilną okoliczność, której zamawiający nie mógł przewidzieć, niezależną od zamawiającego (a więc taką, która nie została przez niego spowodowana), skutkującą tym, że nie jest możliwe dotrzymanie terminów przepisanych dla procedury otwartej, procedury ograniczonej bądź procedury negocjacyjnej z publikacją. Podstawą takiego procedowania jest przepis §63 ust. 5 ustawy. Zgodnie ze stanowiskiem ÚOHS przesłanka dotycząca braku możliwości przewidzenia pilnej okoliczności, stanowiącej podstawę zastosowania negocjacji bez ogłoszenia, musi być obiektywna⁵⁰.

⁴⁹ Zob. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon...*, op. cit., s. 403.

⁵⁰ Decyzja ÚOHS z dnia 4 listopada 2013, sygn. ÚOHS-S72/2013/Z-21415/2013/514/ZČa.

Następny przypadek, w którym zamawiający ma możliwość zastosowania negocjacji bez ogłoszenia, dotyczy zamówień na dostawy na podstawie przepisu §64 ustawy, jeśli:

1. dostarczane towary są wytwarzane wyłącznie do celów badawczych, doświadczalnych, naukowych lub rozwojowych; takie zamówienia na dostawy nie mogą jednak obejmować dostaw przeznaczonych do produkcji masowej, służącej osiągnięciu rentowności ekonomicznej lub pokryciu kosztów związanych z badaniami lub rozwojem zamawiającego,
2. zamówienia obejmują dodatkowe dostawy od tego samego wykonawcy, które mają na celu częściową wymianę dostarczonych produktów lub rozszerzenie istniejącego zakresu dostaw, jeśli zmiana wykonawcy zobowiązywałaby zamawiającego do zakupu dostaw o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność techniczną z pierwotnym przedmiotem dostaw lub nieproporcjonalne duże trudności techniczne w ich użytkowaniu lub utrzymaniu; udzielenie takiego zamówienia może się odbyć w okresie 3 lat od udzielenia zamówienia podstawowego (zawarcia pierwotnej umowy), chyba że dłuższy okres jest uzasadniony szczególnymi okolicznościami,
3. przedmiotem zamówienia są dostawy dokonywane na giełdach towarowych, lub
4. zamówienie obejmuje dostawy dokonywane na szczególnie korzystnych warunkach, związanych z likwidacją wykonawcy, od którego nabywane są dostawy, lub, w przypadku wszczęcia postępowania upadłościowego wobec wykonawcy, które są nabywane od osoby upoważnionej do rozporządzania masą upadłościową.

Możemy zauważyć, że przepis §64 ustawy jest zbliżony do regulacji art. 67 ust. 1 pkt 1b oraz 7–9 ustawy *Prawo zamówień publicznych*, z pewnymi odmiennosćmi. Wskazać należy, że ustawa 134/2016 Coll. nie

definiuje, jak należy rozumieć „szczególne okoliczności”, które uzasadniają udzielenie zamówienia na dostawy dodatkowe w okresie wykraczającym poza 3 lata od zawarcia umowy o zamówienie publiczne obejmującej pierwotne dostawy. Każdorazowo to instytucja zamawiająca jest zobowiązana do oceny, co z jej perspektywy może oznaczać taką szczególną okoliczność. Uprawnienie zamawiającego do udzielenia zamówienia na dostawy dodatkowe jest ważne, nawet jeśli pierwotna umowa została zrealizowana⁵¹.

Zamawiający może również zastosować negocjacje bez ogłoszenia w sytuacji, w której zamierza udzielić dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówienia polegającego na powtórzeniu podobnych usług lub robót budowlanych do zamówienia podstawowego. W tym przypadku ustawa wymaga również, aby takie uprawnienie zostało przewidziane w dokumentacji przetargowej, szacunkowa wartość nowego zamówienia została doliczona do wartości szacunkowej zamówienia podstawowego, zamówienie zostało udzielone w okresie 3 lat od daty zawarcia pierwotnej umowy o zamówienie publiczne, a rzeczywista cena za nowe usługi lub roboty budowlane, z wyłączeniem podatku VAT, nie przekroczyła 30% wartości szacunkowej oraz nie przekroczyła 30% ceny za zamówienie podstawowe. Podobieństwo usług lub robót musi być wykazane, tj. nie jest możliwa sytuacja, w której różnica pomiędzy zamówieniem podstawowym a zamówieniem na podobne usługi lub roboty budowlane, wynikająca z charakterystycznych właściwości tegoż zamówienia, nakazywałaby je uznać za świadczenie o innym charakterze⁵².

⁵¹ Zob. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon...*, op. cit., s. 412.

⁵² Szerzej: wyrok Sądu Okręgowego w Brnie z dnia 5 listopada 2015, sygn. 62 Af 85/2014.

Zamawiający może również zastosować negocjacje bez ogłoszenia jako tryb udzielenia zamówienia na usługi, w sytuacji gdy jest to następstwem przeprowadzenia konkursu na projekt, jako nagroda dla uczestnika konkursu, którego projekt został wybrany. Jeśli w takiej sytuacji znajdzie się kilku uczestników konkursu, zamawiający ma obowiązek zaprosić ich wszystkich do negocjacji.

Omawiany tryb, w szczególności w sytuacji, w której stosowany jest jako procedura prowadząca do udzielenia zamówienia publicznego określone mu wykonawcy, bez zachowania reguł konkurencji, musi być stosowany przez zamawiającego z dużą rozważą. W doktrynie m.in. podnosi się, że samo twierdzenie o delikatnym i złożonym charakterze całości robót budowlanych nie jest wystarczające dla wykazania, że ich wykonanie, z przyczyn technicznych, może być powierzone określone mu wykonawcy (zob. wyrok Trybunału z dnia 14 września 2004 r. w sprawie C-385/02 *Komisia przeciwko Republice Włoskiej*, pkt 21⁵³, który często jest przywoływany w czeskich komentarzach do omawianego przepisu).

3.3.5. Dialog konkurencyjny (cz. *soutěžní dialog*)

Wykorzystanie dialogu konkurencyjnego jako trybu udzielenia zamówienia publicznego zostało, co do zasady, uregulowane w przepisach §68–§69 ustawy.

Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie dialogu konkurencyjnego, jeżeli:

1. potrzeby zamawiającego nie mogą zostać spełnione bez dostosowania już dostępnych rozwiązań,

⁵³ ECLI:EU:C:2004:522.

2. realizacja zamówienia obejmuje rozwiązania projektowe lub rozwiązania innowacyjne,
3. zamówienie nie może zostać udzielone bez wcześniejszych negocjacji z uwagi na szczególne okoliczności dotyczące charakteru, stopnia złożoności lub struktury prawnej i finansowej, związanych z przedmiotem zamówienia,
4. zamawiający nie może ustalić warunków technicznych w oparciu o dokumentację techniczną zgodnie z przepisem §90 ust. 1 i 2 ustawy.

Ponadto zamawiający może udzielić zamówienia w trybie dialogu konkurencyjnego, jeśli unieważnił poprzednie postępowanie, prowadzone w trybie procedury otwartej lub ograniczonej, na podstawie §127 ust. 1 ustawy, tzn. w sytuacji gdy w tym postępowaniu prowadzonym w trybie procedury otwartej nie wpłynęła żadna oferta lub gdy w postępowaniu prowadzonym w trybie procedury ograniczonej nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Zgodnie z przepisem §69 ust. 1 ustawy dialog konkurencyjny ma na celu znalezienie rozwiązań, które spełnią oczekiwania zamawiającego. Jak wynika z decyzji ÚOHS, dialog konkurencyjny stosuje się wtedy, gdy zamawiający jest w stanie zidentyfikować swoje potrzeby i cele, lecz nie może znaleźć idealnego rozwiązania dla ich spełnienia i realizacji⁵⁴. Dotyczy to przede wszystkim infrastruktury, technologii informacyjnych czy projektów inwestycyjnych na dużą skalę. W związku z tym w trakcie dialogu konkurencyjnego zamawiający może negocjować wszystkie aspekty zamówienia publicznego. W czeskiej praktyce dialog konkurencyjny opisywany jest jako procedura trzystopniowa, w której najpierw zamawiający informuje nieograniczony krąg wykonawców

⁵⁴ Decyzja ÚOHS z dnia 3 maja 2013 r., sygn. ÚOHS-S249/2012/VZ-8167/2013/550/HKu.

o zamiarze udzielenia zamówienia w tym trybie i zaprasza ich do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, następnie ocenia zgodność tych wniosków z kryteriami kwalifikacji, po czym przeprowadza negocjacje z zaproszonymi wykonawcami. Jeśli zamawiający zastrzeże to w dokumentacji przetargowej, dialog konkurencyjny może być podzielony na etapy w celu ograniczenia liczby rozwiązań omawianych na etapie dialogu. Negocjacje trwają do momentu, w którym zamawiający zadecyduje i określi, które rozwiązania mogą spełnić jego oczekiwania. Wykonawcy, których rozwiązania nie zostały za takie uznane, są wykluczani z dalszego postępowania. Pozostali wykonawcy są zapraszani do złożenia ofert. Wykonawcy, na wniosek zamawiającego, mogą jeszcze wyjaśniać, doprecyzowywać lub modyfikować treść swoich ofert, o ile działania te nie prowadzą do naruszenia konkurencji lub nie powodują dyskryminacji i nierównego traktowania innych wykonawców. Z kolei wybrany wykonawca, któremu zamawiający zamierza udzielić zamówienia publicznego, może zostać zaproszony do negocjacji mających na celu potwierdzenie treści jego oferty oraz warunków umownych, o ile nie będzie to prowadziło do zmiany podstawowych parametrów oferty ani naruszało konkurencji czy zasady równego traktowania wykonawców. Mimo że jest to rozwiązanie znane dyrektywie 2014/24/UE, w doktrynie czeskiego prawa zamówień publicznych słusznie podkreśla się, że takie działania, opisane w przepisie §69 ust. 8 ustawy, kreują poważne ryzyko ograniczenia konkurencji oraz wystąpienia dyskryminacji pozostałych uczestników postępowania⁵⁵.

⁵⁵ Zob. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubic, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon...*, op. cit., s. 442.

3.3.6. Partnerstwo innowacyjne (cz. *inovační partnerství*)

Partnerstwo innowacyjne, nowy tryb wprowadzony w drodze reformy unijnego systemu zamówień publicznych z 2014 r., został dodany również do czeskiej regulacji prawa zamówień publicznych. Stosuje się do niego przede wszystkim przepisy §70–§72 ustawy. Partnerstwo innowacyjne może zostać zastosowane w sytuacji, w której potrzeba opracowania innowacyjnej dostawy lub usługi lub innowacyjnych robót budowlanych, a następnie późniejszy zakup dostaw, usług lub robót budowlanych będących wynikiem tych prac, nie może być zaspokojona przez zakup produktów, usług lub robót budowlanych już dostępnych na rynku. Podobnie jak w Polsce, w Republice Czeskiej jest to negocjacyjna procedura wieloetapowa, rozpoczynająca się ogłoszeniem o zamówieniu i zaproszeniem wykonawców do zgłaszania wniosków o udział w postępowaniu. Zamawiający może ustanowić partnerstwo innowacyjne z jednym lub z kilkoma wykonawcami, którzy będą następnie prowadzili własne odrębne działania badawczo-rozwojowe. Jak jednak zostało wskazane wcześniej, postępowania o udzielenie zamówienia w trybie partnerstwa innowacyjnego praktycznie nie istnieją na czeskim rynku zamówień publicznych. Warto jednak podkreślić, że w Czechach przyjęto specjalną ustawę, która ma na celu wspieranie badań i rozwoju innowacji z wykorzystaniem funduszy publicznych⁵⁶, która obecnie przynajmniej teoretycznie może stanowić podstawę do decyzji o partnerstwie innowacyjnym.

⁵⁶ *Zákon ze dne 14. března 2002 o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací č. 130/2002.*

3.4. Zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi – procedura uproszczona (cz. *Zjednodušený režim*)

Część piąta ustawy 134/2016 Coll., zatytułowana *Procedura uproszczona (cz. Zjednodušený režim, przepis §129)*, reguluje tzw. procedurę udzielenia zamówienia z zastosowaniem uproszczonych przepisów (cz. *řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu*). Procedura uproszczona ma zastosowanie do zamówień publicznych oraz koncesji, których przedmiotem są usługi społeczne i inne szczególne usługi wymienione w załączniku nr 4 do ustawy. Obejmuje on wymienione w nim wg kodów CPV: usługi zdrowotne, społeczne i pokrewne; usługi administracyjne w zakresie edukacji, opieki zdrowotnej i kultury; usługi w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego; świadczenia społeczne; inne usługi komunalne, socjalne i osobiste, w tym usługi świadczone przez związki zawodowe, organizacje polityczne, stowarzyszenia młodzieżowe i inne organizacje członkowskie; usługi religijne; usługi hotelowe i restauracyjne; usługi prawne (niewyłączone na podstawie §29 ustawy); inne usługi administracyjne i rządowe; świadczenie usług na rzecz społeczności; usługi w zakresie więziennictwa, bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa (o ile nie są wyłączone na podstawie §29 ustawy); usługi detektywistyczne i ochroniarskie; usługi międzynarodowe; usługi pocztowe; usługi różne (tzn. formowanie opon i usługi kowalskie). Załącznik nr 4 w istocie jest zgodny z załącznikiem nr XIV do dyrektywy 2014/24/UE. Zgodnie z §129 ust. 2 ustawy, udzielając wspomnianych zamówień i koncesji, zamawiający musi stosować właśnie ten przepis §129 ustawy, stanowiący w istocie całą część piątą ustawy, jak również przepisy zawarte w części pierwszej (przepisy ogólne), drugiej (podstawowe przepisy dotyczące udzielania zamówień publicznych), dziesiątej (przepisy wspólne), jedenastej (przepisy regulujące system informacyjny o zamówieniach publicznych), dwunastej (przepisy regulujące system

certyfikowanych wykonawców) oraz trzynastej (przepisy zabezpieczające przed nieprawidłowymi praktykami instytucji zamawiających). Mimo tak uregulowanego zakresu stosowania ustawy w przypadku zamówień i koncesji na usługi społeczne i inne szczególne usługi prawodawca czeski nie jest konsekwentny, ponieważ już w przepisie §129 ust. 5 i 6 odsyła do przepisów zawartych w części czwartej ustawy, które stosuje się w procedurze uproszczonej przez analogię. Dotyczy to przepisów od §96 do §99, regulujących kwestie dokumentacji przetargowej oraz kryteriów oceny ofert, oraz przepisów §76 i od §81 do §88, w zakresie warunków udziału w postępowaniu.

3.5. Procedury szczególne

Kwestie dotyczące zawierania umów ramowych, prowadzenia dynamicznego systemu zakupów oraz konkursu zostały zawarte w części szóstej ustawy, w przepisach od §130 do §150. Nie jest to jednak regulacja zupełna, ponieważ ustawodawca odsyła do stosowania przez analogię przepisów §42–§44, dotyczących udziału komisji przetargowej lub ekspertów, reprezentacji umownej zamawiającego oraz konfliktu interesów. Przepisy dotyczące procedur szczególnych nie różnią się generalnie od obowiązujących w Polsce.

4. Przygotowanie oraz przebieg postępowania o udzielenie zamówienia

Przepisy regulujące przygotowanie oraz przebieg postępowania o udzielenie zamówienia są rozrzucone po całej ustawie 134/2016 Coll., przez co jest ona mało czytelna. Podstawowe normy odnoszące się do udzielania

zamówień publicznych zostały zawarte w części drugiej ustawy (cz. *Základní ustanovení o zadávacích řízeních*), w przepisach od §33 do §51, jednak należy mieć również na uwadze przepisy części dziesiątej, określającej tzw. przepisy wspólne (cz. *Společná ustanovení*, przepisy od §210 do §223), jak również odrębności wskazane w części czwartej, zawierającej przepisy właściwe dla zamówień o wartości powyżej progów unijnych (cz. *Nadlimitní režim*, przepisy od §55 do §128). Powtarzanie się przepisów, przykładowo dotyczących podziału zamówienia na części, powoduje, że orientacja w rozwiązaniach ustawy jest dość trudna.

Zaznaczyć należy, że zgodnie z przepisem §217 ustawy z każdego postępowania zamawiający sporządza protokół (raport) w formie pisemnej, który w ciągu 30 dni od zakończenia procedury przetargowej powinien zostać opublikowany na profilu danego zamawiającego. Protokół musi zawierać przynajmniej: informacje identyfikujące zamawiającego; przedmiot zamówienia; cenę jego realizacji (o ile postępowanie zakończyło się udzieleniem zamówienia); wskazanie wykonawców uczestniczących w postępowaniu (obejmujące również informację o wykonawcach wykluczonych, razem ze wskazaniem podstaw); wskazanie wykonawcy/wykonawców, którym udzielono zamówienia publicznego, wraz z uzasadnieniem tego wyboru; wskazanie podwykonawców, jeżeli są znani na tym etapie zamawiającemu; uzasadnienie przeprowadzenia postępowania w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia lub procedury uproszczonej; uzasadnienie unieważnienia postępowania; uzasadnienie rezygnacji ze środków komunikacji elektronicznej przy składaniu ofert; wskazanie osób, których dotyczył konflikt interesów oraz przyjętych w konsekwencji środków. Jeśli zamawiający nie podzielił udzielanego zamówienia na części, którego wartość jest równa lub przekracza progi unijne, zobowiązany jest wskazać uzasadnienie dla braku takiego działania, chyba że zostało ono już gdzieś

wskazane w dokumentacji przetargowej. Jeśli jednak wskazane wyżej informacje zostały już zawarte w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia, zamawiający może odesłać do jego opublikowanej treści.

Każde postępowanie o udzielenie zamówienia może być oczywiście unieważnione. Kwestie unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zostały uregulowane w §127 ustawy.

4.1. Wstępne konsultacje rynkowe

Część druga ustawy 134/2016 Coll. dotyczy podstawowych przepisów odnoszących się do udzielania zamówień publicznych, określających możliwe działania, a także obowiązki instytucji zamawiających. Zgodnie z §33, przygotowując postępowanie, zamawiający może skorzystać ze **wstępnych konsultacji rynkowych** (cz. *Předběžné tržní konzultace*), w których uczestniczyć mogą zarówno eksperci, jak i wykonawcy. W trakcie konsultacji zamawiający może przedstawić swoje plany i wymagania odnośnie do przedmiotu zamówienia, w celu odpowiedniego przygotowania dokumentacji przetargowej. Wstępne konsultacje rynkowe nie mogą jednak być prowadzone w sposób, który zaburza konkurencję. Na zamawiającym ciąży obowiązek zapewnienia, że przebieg konsultacji nie naruszy konkurencji. Konsultacje mogą być prowadzone w formie pisemnej, jak również w formie ustnej, pod warunkiem że zostanie ona w sposób odpowiedni udokumentowana, np. w postaci zapisów rozmów, plików audio lub podsumowań poszczególnych działań podejmowanych w ramach przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia (zgodnie z §211 ust. 1 ustawy, który odpowiednio stosuje się w przypadku wstępnych konsultacji rynkowych).

4.2. Komisja przetargowa

Zamawiający może powołać **komisję przetargową** (która w ustawie jest nazywana po prostu „komisją”), której działania są ex lege utożsamiane z działaniami zamawiającego. Zatem powołanie komisji przetargowej nie oznacza ograniczenia lub wyłączenia odpowiedzialności zamawiającego za przeprowadzenie postępowania i udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z przepisami prawa. Jednakże zgodnie z przepisem §42 ust. 2 ustawy w przypadku zamówień publicznych, których szacowana wartość jest wyższa niż 300 000 000 czeskich koron, zamawiający ma obowiązek zapewnić, że oceny ofert będzie dokonywała komisja złożona przynajmniej z pięciu osób, z których większość musi posiadać odpowiednie kwalifikacje zawodowe związane z przedmiotem zamówienia. Zamawiający może również korzystać z opinii ekspertów zaproszonych do pomocy w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Zarówno członkowie komisji, jak i eksperci biorący udział w postępowaniu są zobowiązani złożyć w formie pisemnej oświadczenie potwierdzające, iż nie istnieje konflikt interesów.

4.3. Podział zamówienia na części

Przygotowując postępowanie o udzielenie zamówienia, zamawiający może podjąć decyzję o **podziale zamówienia na części** (§35 ustawy – cz. *Veřejné zakázky rozdělené na části*, oraz §101 w przypadku zamówień w progach unijnych). Podobnie jak w przypadku polskich przepisów taka decyzja nie może jedna prowadzić do obchodzenia obowiązków wynikających z ustawy 134/2016 Coll. Zatem podział zamówienia na części nie może zostać dokonany w celu ominięcia stosowania przepisów ustawy. Jeśli zamawiający udziela zamówienia podzielonego na części w ramach jednej procedury przetargowej, jest zobowiązany do określenia zakresu każdej części, a także do ustalenia zasad ubiegania się o każdą z nich, razem ze wskazaniem

kryteriów udzielenia zamówienia w stosunku do każdej części. Zasada proporcjonalności znajduje tutaj oczywiście zastosowanie.

4.4. Komunikacja zamawiających z wykonawcami

Komunikacja pomiędzy zamawiającym a wykonawcami, której zasady uregulowano w przepisie §211 ustawy, odbywa się w formie pisemnej, o ile ustawa nie stanowi inaczej. Jednak zgodnie z §211 ust. 3 ustawy komunikacja w formie pisemnej odbywa się drogą elektroniczną, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, z nielicznymi wyjątkami określającymi sytuacje, w których zamawiający może odstąpić od takiego sposobu komunikacji (np. z uwagi na wyspecjalizowany charakter zamówienia środki komunikacji elektronicznej wymagałyby narzędzi, urządzeń lub formatów plików, które nie są ogólnie dostępne lub nie są obsługiwane za pomocą ogólnie dostępnych aplikacji; wtedy gdy aplikacje do obsługi formatów plików, które służą do przygotowania oferty, nie są aplikacjami *open source*; gdy wymagane jest przedstawienie próbek lub modeli, które nie mogą zostać złożone drogą elektroniczną; gdy użycie środków komunikacji elektronicznej wymagałoby specjalistycznego sprzętu, który nie jest dostępny dla zamawiającego; gdy jest to niezbędne z powodu naruszenia bezpieczeństwa środków komunikacji elektronicznej lub z uwagi na potrzebę ochrony informacji szczególnie wrażliwych). Wyjątki wskazane w przepisie §211 ust. 3 ustawy odpowiadają tym wynikającym z dyrektywy 2014/24/UE i są znane również polskim uczestnikom rynku zamówień publicznych. W przypadku komunikowania się za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zamawiający ma obowiązek przekazania wykonawcom wszelkich informacji technicznych niezbędnych do jej prowadzenia. Co do zasady wszystkie zawiadomienia kierowane do uczestników postępowania, zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty, o wyborze zwycięskiego projektu w konkursie, jak również

zawiadomienie o wykluczeniu wykonawcy z postępowania powinny być podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, wydanym zgodnie z przepisami ustawy nr 297/2016 Coll. z dnia 24 sierpnia 2016 r.⁵⁷.

Co ciekawe, dopuszczalna jest również mniej formalna komunikacja ustna, o ile jej treść jest wystarczająco udokumentowana, w szczególności poprzez sporządzenie protokołu, nagrania audio lub streszczenia jej kluczowych elementów.

4.5. Składanie dokumentów przez wykonawców

Zgodnie z przepisem §45 ustawy (cz. *Předložení dokladů*) w sytuacji, w której na mocy przepisów ustawy lub decyzji zamawiającego wykonawca jest zobowiązany do złożenia jakiegokolwiek dokumentu, co do zasady wystarczy złożyć jedynie jego kopię, o ile sama ustawa nie stanowi inaczej. Jednakże jeśli wykonawca jest wzywany przez zamawiającego, działającego na podstawie §46 ust. 1 ustawy, do złożenia wyjaśnień dotyczących danych, dokumentów, próbek lub modeli złożonych w postępowaniu, albo jest wzywany do ich uzupełnienia, zamawiający może zażądać od wykonawcy złożenia oryginałów lub poświadczonych kopii dokumentów. Jeśli na wezwanie zamawiającego wykonawca nie jest w stanie przedłożyć żadanego dokumentu z przyczyn niezależnych, wykonawca jest upoważniony do złożenia dokumentu równoważnego, będącego odpowiednikiem żadanego dokumentu. Nie jest to oczywiście ten sam dokument, który był żądany, istotne jednak jest, żeby potwierdzał te same okoliczności.

⁵⁷ *Zákon č. 297/2016 Sb. ze dne 24. srpna 2016 o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.*

Jeśli wykonawca z innego państwa jest zobowiązany do złożenia dokumentu zgodnie z przepisami prawa Republiki Czeskiej, ma możliwość złożenia dokumentu odpowiedniego z uwagi na przepisy prawa obowiązujące w państwie wykonawcy. Ustawa jednak zastrzega, że taki dokument musi zostać złożony wraz z tłumaczeniem na język czeski. W sytuacji, w której dostarczone tłumaczenie wzbudza jakiegokolwiek wątpliwości zamawiającego co do jego poprawności, może on zobowiązać wykonawcę do przedłożenia tłumaczenia dokumentu na język czeski sporządzonego przez biegłego tłumacza (wyznaczonego przez sąd). Obowiązek ten nie dotyczy jedynie dokumentów składanych w języku słowackim oraz certyfikatów potwierdzających edukację, które są wystawione w języku łacińskim. Jeśli w państwie wykonawcy jakiś określony dokument nie istnieje, może on być zastąpiony oświadczeniem wykonawcy.

4.6. Kwalifikacja podmiotowa

W zakresie kwalifikacji podmiotowej wykonawców ustawa przewiduje następujące kryteria:

1. podstawowe,
2. zawodowe,
3. ekonomiczne,
4. techniczne.

Pod pojęciem kryteriów podstawowych ustawa faktycznie rozumie przesłanki wykluczenia. Związane są one, podobnie jak w polskim systemie zamówień publicznych, m.in. z prawomocnym skazaniem za niektóre przestępstwa, w tym przestępstwa skarbowe, związane z zaległościami podatkowymi lub opłatami na system ubezpieczeń społecznych, likwidacją wykonawcy etc. Ich zaistnienie powoduje wykluczenie wykonawcy z postępowania. Wykazanie braku podstaw wykluczenia następuje

za pomocą wyciągów z odpowiednich rejestrów karnych, rejestrów przedsiębiorców, zaświadczeń organów podatkowych lub organów właściwych w zakresie ubezpieczeń społecznych lub płatności związanych z zatrudnieniem, lub oświadczeń samego wykonawcy.

Z kolei kryteria odnoszące się do kwestii zawodowych, ekonomicznych (i finansowych) lub technicznych odpowiadają polskiemu warunkowi udziału w postępowaniu. Podlegają one również analogicznym sposobom udowodnienia.

4.7. Ocena ofert

W dokumentacji przetargowej zamawiający jest zobowiązany do określenia zasad oceny ofert, które obejmują: kryteria oceny, opis sposobu ewaluacji każdego kryterium, a także określenie wag poszczególnych kryteriów lub innych relacji matematycznych pomiędzy nimi, przy czym jeśli zamawiający nie jest w stanie obiektywnie ustalić wag oraz innych matematycznych relacji pomiędzy poszczególnymi kryteriami, ustala ich kolejność od najważniejszego do najmniej ważnego. Co do zasady, nie jest zakazane używanie jako jedynego kryterium oceny ofert kryterium najniższej ceny, z pewnymi wyjątkami określonymi w §114 ust. 3 ustawy (np. w dialogu konkurencyjnym lub partnerstwie innowacyjnym).

W celu dokonania wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie zamawiający może używać kryteriów pozacenowych, dotyczących jakości, kwestii środowiskowych lub społecznych związanych z przedmiotem zamówienia. Mogą one dotyczyć m.in.: kwestii technicznych, aspektów estetycznych lub funkcjonalności, dostępności dla użytkownika, aspektów społecznych, środowiskowych lub związanych z innowacjami, dotyczących organizacji, kwalifikacji lub doświadczenia osób bezpośrednio

zaangażowanych w realizację zamówienia, o ile mają one istotny wpływ na jego wykonanie, pomocy technicznej, warunków serwisu, terminu dostawy. Zamawiający może również ustalić stałą cenę za realizację przedmiotu zamówienia i oceniać oferty wyłącznie na podstawie kryteriów pozacenowych.

Istotnym problemem w praktyce jest powiązanie kryteriów pozacenowych z przedmiotem zamówienia. Ustawa przesądza jednak, w przepisie §116 ust. 5, że wskazane kryteria uznaje się za związane z przedmiotem zamówienia, jeśli dotyczą one dowolnego etapu cyklu życia przedmiotu zamówienia (cz. *náklady životního cyklu*).

4.8. Umowy o zamówienie publiczne

Postępowanie o udzielenie zamówienia kończy się zawarciem umowy o zamówienie publiczne, jednak nie kończą się w tym momencie obowiązki zamawiającego wynikające z obowiązujących w Republice Czeskiej przepisów. Zgodnie z przepisem §219 ustawy na zamawiającym ciąży obowiązek opublikowania na swoim profilu każdej umowy o zamówienie publiczne, wraz z aneksami oraz modyfikacjami, w terminie 15 dni od ich zawarcia, lub, w przypadku umów zawieranych na podstawie umów ramowych lub w dynamicznym systemie zakupów, na koniec każdego kwartału. Obowiązek ten nie dotyczy jednakże umów:

1. których cena netto nie przekracza wartości 500 000 (ok. 85 000 zł) czeskich koron,
2. które są wyłączone z obowiązku procedowania zgodnie z ustawą, lecz tylko na podstawie §29 lit. a), b) i c) oraz l) pkt 2 (z uwagi na ochronę podstawowych interesów związanych z bezpieczeństwem Republiki Czeskiej, możliwość ujawnienia informacji niejawnych, lub w przypadku udzielenia lub wykonania zamówienia w ramach specjalnych środków

- bezpieczeństwa, lub w przypadku niektórych usług świadczonych przez Narodowy Bank Czeski),
3. które są zawierane na potrzeby działań wywiadowczych odpowiednich służb wywiadowczych,
 4. które zostały opublikowane zgodnie z innymi przepisami.

W przypadku sytuacji wskazanej w pkt 4 powyżej należy pamiętać, że w Czechach istnieją przepisy dotyczące obowiązku publikacji niektórych umów zawieranych przez podmioty publiczne w tzw. rejestrze umów⁵⁸. Jak wynika ze wspólnej interpretacji dokonanej przez czeskie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Urząd Ochrony Konkurencji, jeśli umowa o zamówienie publiczne została opublikowana w rejestrze umów, zgodnie z obowiązującymi przepisami, to nie ma konieczności publikowania jej zgodnie z prawem zamówień publicznych⁵⁹.

W przypadku zrealizowania umowy o zamówienie publiczne zamawiający ma obowiązek opublikować nie później niż 3 miesiące od jej zakończenia informację o rzeczywistej cenie, którą zapłacił za realizację przedmiotowego zamówienia publicznego.

Zgodnie z §222 ust. 1 ustawy zasadą jest, że zamawiający nie może wprowadzać istotnych modyfikacji w zawartej umowie o zamówienie

⁵⁸ *Zákon č. 340/2015 Sb. ze dne 24. listopadu 2015 o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).*

⁵⁹ *Společné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva vnitra a Úradu pro ochranu hospodářské soutěže k problematice vztahu povinnosti uveřejnit smlouvu na veřejnou zakázku podle zákona o zadávání veřejných zakázek a povinnosti uveřejnit smlouvu podle zákona o registru smluv.* Opublikowane na stronach Urzędu Ochrony Konkurencji pod adresem: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/vykladova-stanoviska-a-metodiky.html> (dostęp: 7.11.2019).

publiczne bez przeprowadzenia nowej procedury przetargowej, o ile ustawa nie stanowi inaczej. Za modyfikacje istotne uznaje się takie, które:

1. umożliwiłyby udział w postępowaniu innym wykonawcom lub mogły wpłynąć na wybór wykonawcy w tym postępowaniu, jeśli zmiana dotyczyła kryteriów udzielenia zamówienia,
2. zmieniają równowagę ekonomiczną wynikającą ze zobowiązania umownego na korzyść wybranego wykonawcy,
3. prowadzą do istotnego rozszerzenia zakresu realizacji zamówienia publicznego.

Z kolei nie uznaje się za istotne modyfikacje zmian, które nie zmieniają ogólnego charakteru umowy i których wartość jest:

1. niższa niż wartość progów unijnych, i
2. niższa niż 10% pierwotnej wartości umowy lub 15% pierwotnej wartości umowy, jeśli jej przedmiotem są roboty budowlane.

Jednakże przepis §222 ust. 4 in fine ustawy wskazuje, że w przypadku wprowadzania wielu zmian decydująca jest suma wartości wszystkich tych zmian. W doktrynie czeskiego prawa zamówień publicznych wprowadzane na podstawie omawianego przepisu zmiany określane są jako modyfikacje *de minimis*, czyli niewielkie zmiany, które ze swojej natury nie wywierają takiego wpływu na zamówienie publiczne, który uzasadniałby ich zakaz⁶⁰. Jednak omawiając kwestię sumowania wartości wszystkich zmian, autorzy podkreślają konieczność uwzględniania faktycznej różnicy pomiędzy pierwotną wartością umowy a wartością umowy po wprowadzeniu zmian (w sensie zwiększenia jej wartości), nie zaś sumy wartości bezwzględnych⁶¹.

⁶⁰ Zob. J. Surý, *Komentář k § 222 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek*, dostępny pod adresem: <https://www.epravo.cz/top/clanky/komentar-k-222-odst-4-zakona-c-1342016-sb-o-zadavani-verejnych-zakazek-108925.html> (dostęp: 7.11.2019).

⁶¹ Zob. J. Surý, *Komentář...*, op. cit. (dostęp: 7.11.2019).

W myśl przepisu §222 ust. 5 ustawy za modyfikacje istotne nie uznaje się również zmian dotyczących realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych przez dotychczasowego wykonawcę, o ile stały się one niezbędne, a zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, takich jak powody związane z kompatybilnością lub interoperacyjnością z istniejącym sprzętem, usługami lub instalacjami, zamówionymi w ramach zamówienia podstawowego, zmiana wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów zamawiającego oraz wartość dodatkowych robót budowlanych, usług lub dostaw nie przekracza 50% wartości zamówienia podstawowego określonego w umowie. W przypadku tego ostatniego kryterium decyduje suma wartości wszystkich modyfikacji dokonywanych na podstawie tego ustępu.

Ustawa dopuszcza również wprowadzanie modyfikacji mających na celu wykonanie robót zamiennych, wprowadzenie zmian nieprzewidywalnych oraz zastąpienie wykonawcy innym wykonawcą, w sytuacji gdy doszło do przekształcenia wykonawcy w dopuszczalny prawem sposób.

Rozdział III. Środki ochrony prawnej

1. Uwagi wprowadzające

Ustawa 134/2016 Coll. reguluje również kwestie związane ze środkami ochrony prawnej. Funkcjonowanie odpowiedniego systemu nadzoru nad realizacją obowiązków wynikających z prawa zamówień publicznych, a także właściwego systemu odwoławczego jest nie tylko spełnieniem obowiązków wynikających z unijnych dyrektyw zamówieniowych, lecz również wypełnia gwarancje w zakresie prawa do skutecznej skargi do sądu, w świetle Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej⁶². Stanowi ponadto odpowiedź na ewentualne nieprawidłowości występujące w ramach systemu zamówień publicznych, polegające na naruszeniach regulacji prawnych, jak i złych praktykach. Rynek zamówień publicznych w Republice Czeskiej nie jest pod tym względem wyjątkiem: jak w każdym innym państwie członkowskim jego uczestnicy popełniają błędy, które w niektórych przypadkach stanowią naruszenie przepisów prawa. Jak już zostało wskazane, do najczęstszych naruszeń ustawy 134/2016 Coll. bądź złych praktyk należą przede wszystkim: ustalanie dyskryminacyjnych i nieproporcjonalnych warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, co narusza podstawowe zasady prawa zamówień publicznych; opisywanie przedmiotu zamówienia w sposób niejasny i nieprecyzyjny,

⁶² Zob. P. Nowicki, *Nowe dyrektywy zamówieniowe a kontrola zamówień publicznych w świetle tzw. dyrektyw odwoławczych*, „Przegląd Naukowy Disputatio” 2016, Tom XXII *Prawne aspekty kontroli*, nr 2, s. 59–60.

co stanowi istotną przeszkodę w rozwoju uczciwej konkurencji; formułowanie żądań w opisie przedmiotu zamówienia nieproporcjonalnych do potrzeb zamawiającego, co z kolei stoi w sprzeczności z efektywnością ekonomiczną udzielanych zamówień; brak reakcji instytucji zamawiających na sprzeciwy lub zarzuty wykonawców bądź niewłaściwe lub niekompletne załatwianie tych spraw, co rzutuje nie tylko na prawidłowe funkcjonowanie rynku zamówień publicznych, lecz także powoduje wzrost poziomu braku zaufania do sektora publicznego; niezgodne z prawem stosowanie procedur negocjacyjnych bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu oraz niezgodne z prawem dzielenie przedmiotu zamówienia, jak również udzielanie zamówień poza ustawą o zamówieniach publicznych w sytuacji, w której instytucja zamawiająca była zobowiązana do jej zastosowania. Zaznaczyć jednak należy, że Republika Czeska nie jest tutaj wyjątkiem, a podobne nieprawidłowości występują praktycznie we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Co do zasady, środki ochrony prawnej mogą być inicjowane zarówno przez wykonawców, jak i *ex officio*, przez Urząd Ochrony Konkurencji.

2. Samokontrola zamawiającego

Jedną z fundamentalnych wartości czeskiego systemu prawa zamówień publicznych jest zgodność z prawem, co zostało wskazane we wcześniejszym rozdziale. W sytuacji gdy zamawiający narusza prawo zamówień publicznych, zgodnie z przepisem §268 ustawy popełnia wykroczenie (cz. *přestupky*)⁶³, za które organ nadzorujący czeski system zamówień

⁶³ W oficjalnej anglojęzycznej wersji ustawy 134/2016 Coll. użyto określenia „delikt administracyjny” (ang. *administrative delict*).

publicznych – którym, jak już wspomniano w rozdziale I, jest Urząd Ochrony Konkurencji (cz. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže*, w skrócie ÚOHS) – może nałożyć na zamawiającego karę finansową o wartości od 200 000 do nawet 20 000 000 czeskich koron. ÚOHS działa w takiej sytuacji jako organ I instancji, a nałożenie kary następuje w drodze decyzji⁶⁴. Wartość kary finansowej może być również w niektórych przypadkach uzależniona od wartości kontraktu (5% lub 10% ceny wynikającej z umowy o zamówienie publiczne, lecz nie więcej niż 20 000 000 czeskich koron). Okres przedawnienia czynów noszących znamiona naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych wynosi 5 lat. Sama ustawa określa takie działania jako społecznie szkodliwe (§270 ust. 1), co podkreśla, jak istotne jest legalne udzielanie zamówień publicznych. Jednocześnie osoby fizyczne nie podlegają odpowiedzialności za naruszenie przepisów prawa zamówień publicznych, jeżeli udowodnią, że dołożyły wszelkich możliwych starań, aby zapobiec takim naruszeniom.

W konsekwencji w czeskiej regulacji podkreślono, że jeśli zamawiający zauważy, że podejmował działania niezgodne z przepisami ustawy 134/2016 Coll., zmuszony jest wdrożyć potrzebne środki naprawcze na każdym etapie postępowania o udzielenie zamówienia. Opisywane rozwiązanie, zawarte w przepisie §49 ustawy, to rodzaj instytucji tzw. *autoremedury*, mającej swoją genezę w czeskim prawie administracyjnym, która pozwala organowi na weryfikację własnych decyzji⁶⁵. Zatem jest to autokontrola instytucji zamawiającej, która pozwala jej „naprawić” swoje błędy bez konieczności ingerencji innego organu na skutek aktywacji środków ochrony prawnej. Jednak jak podkreślają niektórzy autorzy, również

⁶⁴ Wszystkie decyzje Urzędu Ochrony Konkurencji są publikowane na jego stronie internetowej.

⁶⁵ Zob. A. Krawiec, *Autokontrola decyzji administracyjnej*, Kraków 2012, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 96.

w trakcie korzystania ze środków naprawczych zamawiający są zobowiązani do przestrzegania przepisów ustawy 134/2016 Coll., w tym podstawowych zasad udzielania zamówień publicznych. Mając na uwadze w szczególności zasadę proporcjonalności, autorzy ci wskazują, że możliwości wdrożenia środków naprawczych przez zamawiającego są na pewno bardzo szerokie, lecz nie są nieograniczone⁶⁶. Do takich środków możemy zaliczyć m.in. poprawę dokumentacji przetargowej, unieważnienie wadliwych decyzji zamawiającego czy, w ostateczności, unieważnienie całego postępowania o udzielenie zamówienia. Środki naprawcze muszą być jednak proporcjonalne do zamierzonego celu i konieczne, a także nie powinny ingerować w uzasadnione interesy stron postępowania⁶⁷. Ponadto, co jest podkreślane w literaturze czeskiego prawa administracyjnego, *autoremedura* „ma istotne znaczenie ze względu na realizację zasady szybkości postępowania i ekonomii procesowej (...)”⁶⁸. Możliwość autokontroli instytucji zamawiającej, czy to z własnej inicjatywy, czy też na skutek działań wykonawcy, może nie tylko przyspieszyć postępowanie o udzielenie zamówienia, lecz również zmniejszyć koszty administracyjne zarówno zamawiających, jak i wykonawców. Warto podkreślić, że 90% skarg na decyzje i czynności czeskich zamawiających opartych jest na naruszeniach podstawowych zasad systemu zamówień publicznych⁶⁹.

⁶⁶ Zob. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flašár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon...*, op. cit., s. 310.

⁶⁷ Szerzej: ibidem, s. 311–312.

⁶⁸ A. Krawiec, *Autokontrola...*, op. cit., s. 96.

⁶⁹ Zob. prezentacja adw. M. Skrzypka, *Zamówienia publiczne w Republice Czeskiej w zasięgu polskich firm*, dostępna pod adresem: http://files.peterkapartners.com/Webnews/PETERKA_PARTNERS_System_zamówień_publicznych.pdf (dostęp: 13.11.2019).

3. Postępowanie odwoławcze

Postępowanie odwoławcze w czeskim systemie prawa zamówień publicznych przypomina polskie procedury z czasów obowiązywania instytucji „protestu”. Zatem ustawa reguluje zarówno kwestie wniesienia środków odwoławczych do zamawiającego i sposób ich rozpatrywania, jak i kwestie dotyczące skierowania dalszych środków odwoławczych do odpowiedniej instytucji państwowej, czyli Urzędu Ochrony Konkurencji.

Zgodnie z przepisem §241 ustawy sprzeciw (cz. *námitky*) do instytucji zamawiającej może wnieść każdy wykonawca, który doznał szkody lub jest zagrożony jej doznaniem w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia. Dla wniesienia sprzeciwu przez wykonawcę ustawa wymaga formy pisemnej. Może on dotyczyć wszystkich działań lub zaniechań instytucji zamawiającej, które są niezgodne z przepisami ustawy 134/2016 Coll. Możliwe jest również zaskarżenie działań zamawiających, polegających na udzielaniu zamówień poza reżimem ustawy. Jednakże jeśli sprzeciw dotyczy innych działań niż związane z ustaleniem kryteriów udzielenia zamówienia, wyboru trybu postępowania lub jego reżimu prawnego bądź udzielenia zamówienia poza przepisami ustawy, wnoszącym sprzeciw musi być wykonawca będący uczestnikiem postępowania. Co do zasady, sprzeciw wnosi się w terminie 15 dni od dnia, w którym wykonawca dowiedział się o domniemanym naruszeniu ustawy przez zamawiającego, przy czym nie można ich wnieść po zawarciu umowy lub zakończeniu konkursu. Sprzeciw w stosunku do warunków kwalifikacji podmiotowej nie może zostać wniesiony po upływie terminu na zgłoszenie udziału w postępowaniu. Z kolei sprzeciw w stosunku do treści dokumentacji przetargowej (np. opisu przedmiotu zamówienia) należy wnieść przed upływem terminu składania ofert (bądź składania ofert wstępnych w przypadku negocjacji z ogłoszeniem). Ponadto sprzeciw nie tylko musi

wskazywać, które działania lub zaniechania zamawiającego wykonawca uznaje za niezgodne z przepisami prawa, lecz również czego wykonawca się domaga. W przypadku sprzeciwu, który może wnieść jedynie uczestnik postępowania, powinien on również wskazać, jakiej szkody doznał lub może doznać w związku z działaniami lub zaniechaniami zamawiającego.

Zgodnie z §245 ustawy zamawiający musi ustosunkować się do sprzeciwu w ciągu 15 dni. Zamawiający może sprzeciw uznać lub się z nim nie zgodzić w drodze decyzji, jednakże w każdym przypadku musi podać szczegółowe uzasadnienie swojej decyzji oraz – w przypadku uwzględnienia sprzeciwu – jakie działania podejmie w celu wyeliminowania stwierdzonych naruszeń. Jeśli zamawiający uznaje sprzeciw jedynie częściowo lub wdraża inne środki niż żądane przez wykonawcę, ustawa uznaje, że sprzeciw nie został uznany. Jeśli zamawiający uchybi terminowi na rozpatrzenie sprzeciwu, przyjmuje się, celem ewentualnego podjęcia dalszych działań procesowych przez wykonawcę, że sprzeciw nie został przez zamawiającego uznany. W okresie biegu terminu na wniesienie sprzeciwu, jak również skargi, po ewentualnym odrzuceniu sprzeciwu przez zamawiającego, obowiązuje *standstill*, co oznacza, że zamawiający nie może zawrzeć umowy w sprawie zamówienia publicznego.

W przypadku odrzucenia sprzeciwu wykonawcy przez zamawiającego może on wnieść skargę (cz. *návrh*) do Urzędu Ochrony Konkurencji, zgodnie z przepisem §250 ustawy. Skarga musi odpowiadać warunkom przewidzianym w ustawie oraz przepisom regulującym czeskie postępowanie administracyjne. Generalnie skarga musi wskazywać instytucję zamawiającą, która zdaniem wykonawcy naruszyła przepisy prawa zamówień publicznych, określić działania lub zaniechania oraz wskazać, które przepisy ustawy zostały w ich drodze naruszone (lub istnieje ryzyko ich naruszenia), przedstawiać dowody potwierdzające takie

stanowisko oraz przekazanie skargi zamawiającemu. Skarga musi być opłacona, a kwestie z tym związane reguluje przepis §255 ustawy. Wpis co do zasady wynosi 1% wartości ceny ofertowej skarżącego, jednakże nie mniej niż 50 000 czeskich koron, i nie więcej niż 10 000 000 czeskich koron. Skargę wnosi się w terminie 10 dni od dnia otrzymania decyzji zamawiającego odnośnie wniesionego sprzeciwu. Jeśli jednak zamawiający nie ustosunkował się do wcześniejszego sprzeciwu w ustawowo przewidzianym terminie, wykonawca na złożenie skargi do Urzędu Ochrony Konkurencji ma 25 dni od daty wniesienia sprzeciwu do zamawiającego. Skargę wnosi się w formie elektronicznej, podpisaną kwalifikowanym podpisem elektronicznym (§252 ust. 3 ustawy). W skardze można przywoływać nowe dowody i okoliczności, o ile skarżący nie mógł się na nie powołać wcześniej przed zamawiającym. Zamawiający ma obowiązek przedstawić swoje stanowisko w terminie 10 dni od daty otrzymania skargi.

Istnieje możliwość wniesienia skargi do Urzędu Ochrony Konkurencji na sam fakt zawarcia umowy o zamówienie publiczne, bez konieczności wcześniejszego zgłaszania sprzeciwu do instytucji zamawiającej, w sytuacjach przewidzianych w przepisie §254 ustawy. Reguluje on kwestie związane ze skargą na zawarcie umowy, do którego doszło bez zachowania odpowiedniej procedury, co do zasady uniemożliwiającej zaskarżenie działań zamawiającego na etapie prowadzonego postępowania (np. zawarcie umowy nastąpiło w drodze negocjacji bez ogłoszenia w sytuacji, w której zamawiający nie spełnił przesłanek do zastosowania takiego trybu). W konsekwencji skarga może zawierać wniosek o zakaz realizacji przedmiotowej umowy o zamówienie publiczne. W takiej sytuacji wpis od skargi wynosi 200 000 czeskich koron.

Składając skargę, należy mieć na uwadze treść przepisu §255 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym nawet w przypadku wycofania skargi skarżący traci 35% wartości wpisu, lecz nie mniej niż 30 000 czeskich koron.

W przypadku uwzględnienia skargi przez Urząd Ochrony Konkurencji może on nie tylko nakazać zamawiającemu anulowanie poszczególnych działań niezgodnych z prawem, lecz również unieważnienie postępowania.

Zakończenie

Przedstawione w niniejszej publikacji prawo zamówień publicznych obowiązujące w Republice Czeskiej przejawia wiele podobieństw do polskiego systemu prawa zamówień publicznych. Wynika to oczywiście z konieczności implementacji przepisów prawa zamówień publicznych Unii Europejskiej, które nie tylko wskazują konkretne rozwiązania proceduralne i systemowe, lecz również stanowią fundament funkcjonowania krajowych rynków zamówień publicznych. Czeskie prawo zamówień publicznych, którego aktualną podstawą jest omówiona ustawa nr 134 z dnia 19 kwietnia 2016 r. o udzielaniu zamówień publicznych (cz. *Zákon č. 134/2016 ze dne 19. dubna 2016 o zadávání veřejných zakázek*), mimo licznych zmian w ciągu ostatnich kilkunastu lat nadal zmierza do osiągnięcia większej elastyczności i symplifikacji, przy jednoczesnym zagwarantowaniu odpowiedniego poziomu transparentności i bezpieczeństwa prawnego wydatkowanych w drodze zamówień środków publicznych. Ustawa o 134/2016 Coll. jest aktem prawnym, który znajduje zastosowanie zarówno przy zamówieniach klasycznych, jak i zamówieniach sektorowych oraz w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, a także koncesji na usługi lub roboty budowlane. Mimo zakresu regulowanych stosunków prawnych ustawa 134/2016 Coll. jest aktem, który zasadniczo nie jest nadmiernie rozbudowany, jednak poruszanie się po nim dla wykonawcy spoza Republiki Czeskiej może stanowić pewne wyzwanie, co jest powodowane licznymi odesłaniami w jej treści. Należy mieć jednak nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie stanowiło pomocną wskazówkę dla wykonawców chcących ubiegać się o zamówienia publiczne na terytorium Czech. Niemniej jednak, mając na uwadze dotychczasową praktykę legislacyjną w obszarze czeskiego prawa zamówień publicznych, trzeba spodziewać się zapewne kolejnych jego zmian i liczyć na to, że nie będą one odbiegały od prakseologii unijnego prawa zamówień publicznych.

WYKAZ LITERATURY

1. J. Kindl, M. Ráž, P. Hubková, T. Pavelka, *Czech Republic*, [w:] U. Neergaard, C. Jacqueson, G. S. Ølykke (eds.), *Public Procurement Law: Limitations, Opportunities and Paradoxes*, Copenhagen 2014, DJØF Publishing
2. A. Krawiec, *Autokontrola decyzji administracyjnej*, Kraków 2012, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
3. R. Krč, *Czech Republic. New Public Procurement Act*, „European Procurement & Public Private Partnership Law Review” 2017, vol. 12, nr 4
4. R. Krč, *Transparency Amendment of the Czech Public Procurement Act*, „European Procurement & Public Private Partnership Law Review” 2013, vol. 8, nr 4
5. I. Macek, R. Derková, D. Bartoň, K. Košťál, E. Marečková, P. Zatloukal, *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*, Nakladatelství Leges 2017
6. E. Martinicova, *Public Procurement and Public Private Partnerships in the Czech Republic*, „European Procurement & Public Private Partnership Law Review” 2007, vol. 2, nr 3
7. H. Nowicki, P. Nowicki, *Zamówienia publiczne w wybranych państwach Unii Europejskiej*, Warszawa 2011, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
8. P. Nowicki, *Aksjologia prawa zamówień publicznych. Pomiędzy efektywnością ekonomiczną a instrumentalizacją*, Toruń 2019, TNOiK
9. P. Nowicki, *Nowe dyrektywy zamówieniowe a kontrola zamówień publicznych w świetle tzw. dyrektyw odwoławczych*, „Przegląd Naukowy Disputatio” 2016, Tom XXII *Prawne aspekty kontroli*, nr 2

10. J. Pawelec, *Dyrektywa 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych. Komentarz*, Warszawa 2015, C.H. Beck
11. V. Podešva, L. Sommer, J. Votrubec, M. Flaškár, J. Harnach, J. Měkota, M. Janoušek, *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv. Komentář*, Praha 2016, Wolters Kluwer
12. M. Skrzypek, *Zamówienia publiczne w Republice Czeskiej w zasięgu polskich firm*, dostępny pod adresem: http://files.peterkapartners.com/Webnews/PETERKA_PARTNERS_System_zamówień_publicznych.pdf
13. J. Surý, *Komentář k § 222 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek*, dostępny pod adresem: <https://www.epravo.cz/top/clanky/komentar-k-222-odst-4-zakona-c-1342016-sb-o-zadavani-verejnych-zakazek-108925.html>

WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

Unia Europejska:

1. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011
2. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 213/2008 z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV
3. Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)
4. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2365 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień
5. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2364 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień
6. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2366 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień

7. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2367 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień
8. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1827 z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów dotyczących koncesji
9. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1828 z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów
10. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1829 z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów
11. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1830 z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane
12. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE
13. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2014/17/WE
14. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji

15. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje i podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE
16. Dyrektywa Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane
17. Dyrektywa Rady 92/13/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji
18. Dyrektywa 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych
19. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych.

Republika Czeska:

1. *Zákon ze dne 28. září 1994 o zadávání veřejných zakázek č. 199/1994*
2. *Zákon ze dne 14. března 2002 o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací č. 130/2002.*
3. *Zákon ze dne 17. prosince 2003 o veřejných zakázkách č. 40/2004*
4. *Zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006*

5. *Zákon ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách č. 138/2006*
6. *Zákon o koncesních smlouvách a koncesním řízení č. 139/2006 (koncesní zákon)*
7. *Zákon ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím koncesního zákona č. 140/2006*
8. *Zákon č. 340/2015 Sb. ze dne 24. listopadu 2015 o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).*
9. *Zákon č. 297/2016 Sb. ze dne 24. srpna 2016 o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.*
10. *Zákon č. 134/2016 ze dne 19. dubna 2016 o zadávání veřejných zakázek*
11. *Nařízení vlády o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek*

INNE ŹRÓDŁA

1. Informacje w zakresie zamówień publicznych i PPP dostępne na oficjalnej stronie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej, pod adresem: <https://mmr.cz/en/Ministerstvo/Verejne%2%A0zakazky%2%A0a%2%A0elektroelektr>
2. Komunikat Komisji „Równowartość progów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE (2019/C 370/01)
3. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Statistiky veřejných zakázek v období leden – září 2019*. Tekst dostępny na stronie czeskiego Portalu Zamówień Publicznych i Koncesji pod adresem: <http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Vyrocní-zpravy-a-souhrnné-udaje-o-veřejných-zakázkach/Statisticke-udaje-o-veřejných-zakázkach>
4. *Společné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva vnitra a Úradu pro ochranu hospodářské soutěže k problematice vztahu povinnosti uveřejnit smlouvu na veřejnou zakázku podle zákona o zadávání veřejných zakázek a povinnosti uveřejnit smlouvu podle zákona o registru smluv*. Opublikowane na stronach Urzędu Ochrony Konkurencji pod adresem: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/vykladova-stanoviska-a-metodiky.html>
5. Raport dotyczący Republiki Czeskiej dostępny na stronie Komisji Europejskiej pod adresem: https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/benchmarking-national-innovation-procurement-policy-frameworks-across-europe?fbclid=IwAR2KDLYJVs-77PkGX3rcyp3_UvTUnOqcrXqinZWpPW_I8JQQmafWC8jry8
6. Raport Komisji Europejskiej: *Single Market Scoreboard. Public Procurement* za okres 01/2018-12/2018. Dostępny pod adresem: https://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/performance_per_policy_area/public_procurement/index_en.htm

ORZECZNICTWO

1. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 14 września 2004 r. w sprawie C-385/02 *Komisja przeciwko Republice Włoskiej*
2. Wyrok Sądu Okręgowego w Brnie z dnia 5 listopada 2015, sygn. 62 Af 85/2014
3. Wyrok Sądu Okręgowego w Brnie z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. 62 Af 1/2011
4. Wyrok Sądu Okręgowego w Uście nad Łabą z dnia 25 kwietnia 2012 r., sygn. 15 Ca 89/2009
5. Decyzja ÚOHS z dnia 18 września 2013 r., sygn. ÚOHS-S399/2013/VZ-17886/2013/521/Dra
6. Decyzja ÚOHS z dnia 4 listopada 2013, sygn. ÚOHS-S72/2013/VZ-21415/2013/514/ZČa
7. Decyzja ÚOHS z dnia 3 maja 2013 r., sygn. ÚOHS-S249/2012/VZ-8167/2013/550/HKu

O Punkcie Informacyjnym Międzynarodowe Zamówienia Publiczne

Punkt Informacyjny Międzynarodowe Zamówienia Publiczne (MZP) został utworzony przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w 2015 r. Misją Punktu jest wprowadzenie polskich firm na zagraniczne rynki zakupowe, w tym:

- perspektywiczne rynki krajowe w UE i poza UE,
- rynek projektów, które są realizowane w trybie zamówień przez wybrane organizacje międzynarodowe, w tym przede wszystkim Komisję Europejską i organy Unii Europejskiej, Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża i agendy systemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Oferta Punktu to przede wszystkim dostęp do aktualnych informacji branżowych za pośrednictwem serwisu www.parp.gov.pl/mzp oraz udzielanie informacji na indywidualne pytania przedstawicieli polskich firm⁷⁰. W ramach MZP są organizowane konferencje i szkolenia praktyczne z udziałem pracowników departamentów zamówieniowych organizacji zamawiających⁷¹. Istotnym elementem działalności informacyjnej

⁷⁰ Od początku funkcjonowania MZP udzieliło ok. 850 indywidualnych informacji nt. zagranicznych rynków zamówieniowych oraz zamówień wybranych organizacji międzynarodowych.

⁷¹ Do końca 2019 r. zorganizowano ok. 75 wydarzeń tematycznych i przeszkolono ok. 2,5 tys. przedstawicieli biznesu.

jest ponadto organizacja misji edukacyjnych do siedzib organizacji międzynarodowych⁷². Udział w misjach, jak również towarzyszących im spotkaniach w formule *business to business* i *business to procurers*, umożliwia firmom budowanie sieci kontaktów, która jest niezbędna w celu skutecznego udziału w międzynarodowym rynku zakupowym. Sieć kontaktów to z perspektywy zamawiającego gwarancja zachowania reguł konkurencyjności, zaś z perspektywy potencjalnego dostawcy – możliwość udziału w przetargu w formie konsorcjum lub podwykonawstwa.

Punkt Informacyjny oferuje również ogólnodostępne publikacje tematyczne; W PARP wydano pierwszy w Polsce przewodnik pt. „Zamówienia publiczne Organizacji Narodów Zjednoczonych - praktyczny przewodnik” (w 2016 r.) oraz jego aktualizację (w 2019 r.), zaś w 2018 r. we współpracy z Biurem Narodów Zjednoczonych ds. Obsługi Projektów (*United Nations Office for Project Services, UNOPS*) opracowano „Praktyczny przewodnik dla polskich firm nt. rejestracji w bazie ONZ: United Nations Global Marketplace” oraz raport pt. „Trendy w zamówieniach Organizacji Narodów Zjednoczonych”. Z kolei w serwisie YouTube PARP oferowane są nagrania wideo dotyczące: zamówień systemu ONZ, projektów grupy Banku Światowego realizowanych w formie zamówień i inne⁷³.

Prócz działalności informacyjnej od 2019 r. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości wspiera polskie firmy sektora MŚP, które chcą rozwinąć

⁷² Polskim firmom umożliwiono udział w seminariach m.in. UNOPS w Kopenhadze (Dania), *United Nations Office at Geneva* i *International Telecommunication Union* w Genewie (Szwajcaria), *United Nations Industrial Development Organization* w Wiedniu (Austria) czy *United Nations Procurement Department* w Nowym Jorku (Stany Zjednoczone).

⁷³ Kanał PARP na YouTube: [parpgovpl](https://www.youtube.com/channel/UCpRg0vpl).

swoją działalność na zagraniczne rynki zakupowe, oferując m.in. doradztwo prawne w tym zakresie⁷⁴.

Punkt Informacyjny Międzynarodowe Zamówienia Publiczne realizowany jest w ramach Centrum Rozwoju MŚP, projektu PARP ujętego w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Strona internetowa: www.mzp.parp.gov.pl

Dane kontaktowe:

Punkt Informacyjny Międzynarodowe Zamówienia Publiczne
Departament Wsparcia Przedsiębiorczości
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Pańska 81/83
00-834 Warszawa
e-mail: mzp@parp.gov.pl

W realizacji projektu Punkt Informacyjny Międzynarodowe Zamówienia Publiczne, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości współpracuje z Ministerstwem Rozwoju oraz Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

Oferta Ministerstwa Rozwoju. W Departamencie Handlu i Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Rozwoju funkcjonuje Zespół Międzynarodowych Organizacji i Zamówień Publicznych. Jednym z jego zadań jest wspieranie polskich firm zainteresowanych udziałem w przetargach organizacji międzynarodowych, a w szczególności ubieganiem się o zamówienia udzielane przez organizacje, z którymi Ministerstwo prowadzi współpracę o charakterze stałym.

⁷⁴ Więcej informacji: www.power.parp.gov.pl.

Zespół wspiera polskich przedsiębiorców:

- w uzyskiwaniu zamówień w ramach Programu Inwestycyjnego NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP) i w pozostałych przetargach ogłaszanych przez agencje, dowództwa sojusznicze i inne instytucje NATO. Informacje o przetargach ogłaszanych przez NATO publikowane są na stronie internetowej: www.gov.pl/web/rozwoj/przetargi-nato-ogloszenia

Ministerstwo Rozwoju:

- wydaje deklaracje uprawnienia i nominacje do udziału w wybranych przetargach NATO;
- umożliwia dostęp do informacji na temat procedur przetargowych i planów zakupowych organizacji międzynarodowych takich jak: ONZ, UNIDO, OECD, Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża oraz przetargów realizowanych w ramach umowy SOFA RP – USA. Organizowane są również konferencje i szkolenia na temat zasad udziału w przetargach;
- Ministerstwo dysponuje internetową wyszukiwarką przetargów, która umożliwia wyszukanie przetargu ogłoszonego przez organizację międzynarodową w jednym ze 130 krajów. Przedsiębiorcy mogą zgłaszać prośby o wyszukiwanie interesujących informacji przetargowych;
- prowadzona jest działalność wydawnicza o tematyce przetargowej, w ramach której opublikowana została broszura pt. „Finansowe instrumenty wsparcia dla polskich przedsiębiorców uczestniczących w przetargach międzynarodowych”.

Strona internetowa: www.przetargi-miedzynarodowe.gov.pl

Dane kontaktowe:

Zespół Międzynarodowych Organizacji i Zamówień Publicznych
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii
pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
e-mail: mzp@mpit.gov.pl

Oferta Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Departament Współpracy Ekonomicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych od kilku lat prowadzi działania zmierzające do aktywizacji udziału polskiego biznesu w projektach i zamówieniach organizacji międzynarodowych. Wykorzystuje w tym zakresie polskie członkostwo w organizacjach międzynarodowych, w tym m.in. w organizacjach i programach systemu Narodów Zjednoczonych (takich jak: FAO, UNICEF, WHO, UNDP, UNCTAD czy UNIDO), w Światowej Organizacji Handlu (WTO, OECD, Międzynarodowym Komitecie Czerwonego Krzyża), a także międzynarodowych instytucjach finansowych takich jak Bank Światowy, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny czy Azjatycki Bank Inwestycji Infrastrukturalnych.

Departament Współpracy Ekonomicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych proponuje polskim przedsiębiorcom:

- szkolenia, konferencje, seminaria, konsultacje, w tym w ramach wizyt z komponentem gospodarczym. Najważniejszym celem tych przedsięwzięć jest propagowanie wśród polskich firm praktycznej wiedzy na temat zasad uczestnictwa w procedurach przetargowych organizacji międzynarodowych. Pierwsze szkolenie dla firm w tym zakresie miało miejsce w grudniu 2014 r. Od tego czasu zrealizowano 62 wydarzenia z udziałem ponad 2,2 tysięcy przedstawicieli przedsiębiorstw;

- wizyty polskich firm do siedzib organizacji międzynarodowych, w ramach których odbywają się spotkania z ekspertami z komórek odpowiedzialnych za system zamówień publicznych i projektów z obszaru współpracy rozwojowej. Takie spotkania miały miejsce m.in. w Wiedniu – UNIDO, Kopenhadze – UNOPS czy Waszyngtonie – IFC. Wszystkie te działania realizowane są we współpracy z innymi instytucjami i agendami rządowymi i przy wsparciu placówek dyplomatycznych;
- publikacje, w tym: „Zamówienia publiczne i projekty organizacji międzynarodowych. Przewodnik dla polskiego przedsiębiorcy”.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych jest także inicjatorem strategii na rzecz skoordynowania działań administracji polskiej mających na celu wsparcie firm na rynku projektów i przetargów organizacji międzynarodowej⁷⁵.

Strona internetowa:

www.gov.pl/web/dyplomacja

Dane kontaktowe:

Departament Współpracy Ekonomicznej

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

ul. al. J.Ch. Szucha 23

00-580 Warszawa

⁷⁵ Obecnie strategia jest na etapie konsultacji międzyresortowych.

Recenzja publikacji pod tytułem „Zamówienia publiczne w Republice Czeskiej” autorstwa dr Pawła Nowickiego

Recenzowana publikacja, autorstwa dr. Pawła Nowickiego, stanowi interesującą, zarówno z perspektywy praktyki, jak i teorii prawa zamówień publicznych, pozycję na rynku literatury dotyczącej prawa zamówień publicznych. W chwili obecnej jest to jedyne tego typu opracowanie, aktualnie opisujące sytuację prawną dotyczącą zamówień publicznych w Republice Czeskiej. Autor nie tylko ukazał ogólny zarys funkcjonowania tego rynku (rozdział I), lecz również opisał kwestie proceduralne (rozdział II), kończąc na analizie systemu środków ochrony prawnej (rozdział III). Publikacja zdecydowanie skierowana jest do praktyków i wykonawców, którzy chcą pogłębić swoją wiedzę na temat ewentualnych możliwości składania ofert w czeskich przetargach, jednakże nie brakuje jej omawiania aspektów naukowych, związanych z teoretycznoprawnym funkcjonowaniem systemu zamówień publicznych w Republice Czeskiej. Autor analizuje czeskie prawo zamówień publicznych stosując metodę dogmatycznoprawną, jednakże w opracowaniu nie brakuje odniesień do praktyki, chociażby poprzez odesłania do właściwych komentarzy, stanowisk administracji rządowej oraz działalności orzeczniczej właściwych sądów i organów publicznych (vide Urząd Ochrony Konkurencji). Dodatkowo

należy podkreślić osobę samego Autora - dr Paweł Nowicki jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych naukowców i radców prawnych zajmujących się w Polsce tematyką prawa zamówień publicznych, a także jest jednym z nielicznych, jak nie jedynym przedstawicielem polskiej praktyki i nauki zamówień publicznych, którzy są znani w całej Unii Europejskiej i regularnie wykazują się aktywnością w zakresie prawa zamówień publicznych poza granicami Polski. Niewątpliwie jest to osoba, która gwarantuje wysoką jakość recenzowanego opracowania. Podsumowując, należy uznać przedmiotową publikację za niezwykle wartościową, podkreślając jej interesujący charakter, jak i aktualność. Niewątpliwie taka publikacja jest potrzebna na polskim rynku wydawniczym, wypełniając istotną lukę, generowaną przez brak opracowań w języku polskim dotyczących systemów zamówień publicznych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Prof. dr hab. Jan Galster

Katedra Prawa Międzynarodowego i Europejskiego

Wydział Prawa i Administracji

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

O Autorze

Dr Paweł Nowicki – radca prawny, adiunkt w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Europejskiego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Kieruje praktyką zamówień publicznych oraz prawa Unii Europejskiej w kancelarii Prof. Marek Wierzbowski i Partnerzy – Adwokaci i Radcowie Prawni. Członek Rady Zamówień Publicznych. Ekspert Komisji Europejskiej – w latach 2012-2015 członek Grupy Ekspertów Zainteresowanych Stron ds. Zamówień Publicznych przy Komisji Europejskiej. Członek kolegium redakcyjnego *European Procurement & Public Private Partnership Law Review*. Członek Stowarzyszenia Prawa Zamówień Publicznych.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) jest agencją rządową, która została powołana w 2000 r. do wspierania rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Przez 18 lat działalności Agencja wypracowała wiele form wsparcia, które obejmują finansowanie przedsiębiorstw, usługi rozwojowe, działalność edukacyjną i informacyjną oraz działania na rzecz budowy kultury przedsiębiorczości i innowacyjności w Polsce.

Obszary działalności PARP rozwijają się wraz z rozwojem gospodarczym i wyłanianiem się nowych trendów w przedsiębiorczości i innowacyjności. Tym samym PARP na przestrzeni lat stała się prekursorką w tworzeniu wielu nowych obszarów wsparcia i opracowywaniu zróżnicowanych sposobów udzielania pomocy (finansowanie, edukacja, promocja). Stymulowaniu przedsiębiorczości, innowacyjności i konkurencyjności polskich przedsiębiorców służą nowe instrumenty perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014–2020. PARP jest zaangażowana w realizację trzech programów operacyjnych współfinansowanych ze środków europejskich: Inteligentny Rozwój, Polska Wschodnia, Wiedza Edukacja Rozwój.

Aktywność PARP koncentruje się na pięciu obszarach:

- rozwoju przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, przez wspieranie rozwoju nowych pomysłów i modeli biznesowych,
- innowacyjności przedsiębiorstw, przez inicjowanie i kompleksowe wspieranie aktywności przedsiębiorstw w tym obszarze,
- ekspansji międzynarodowej przedsiębiorstw, przez wsparcie przedsiębiorców sektora MSP we wchodzeniu na zagraniczne rynki,
- współpracy wśród przedsiębiorstw i otoczenia biznesu, a więc wsparciu budowania powiązań między nimi,
- tworzeniu przyjaznej i innowacyjnej administracji, przez pomoc w kreowaniu polityki innowacyjnej państwa oraz rozwijanie i promowanie takich rozwiązań w sektorze publicznym.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

ul. Pańska 81/83

00-834 Warszawa

telefon: 22 432 80 80

e-mail: biuro@parp.gov.pl

Informatorium PARP

telefon: 0 801 332 202